

Dünya iqtisadiyyatı 0701#01#Q15#01 300 əyani

1. Sual: Dünya iqtisadiyyatının xarakterik cəhətləri. Səhv cavab hansıdır?
 - a) **dünya iqtisadiyyatı sadə sistemdir**
 - b) dünya iqtisadiyyatı mürəkkəb sistemdir
 - c) dünya iqtisadiyyatı bütövlüyə malik sistemdir
 - d) dünya iqtisadiyyatı tarixi kateqoriyadır
 - e) dünya iqtisadiyyatı tarixi və siyasi-iqtisadi kateqoriyadır

2. Sual: Asiya istehsal üsuluna xas deyildir.
 - a) Hakimiyyət bütün resursların sərəncam vericisidir
 - b) Dövlət ali mülkiyyətçidir
 - c) **Dövlət iqtisadi stimullaşdırma vasitəsi ilə əhalini idarə edir**
 - d) Torpaqlar vergilər müqabilində əhalinin istifadəsinə verilir
 - e) Şəhər və kənd əməyinin bölgüsü və pul əmtəə münasibətləri stimullaşdırılırdı

3. Sual: Antik istehsal üsuluna xas deyildir.
 - a) xüsusi və icma mülkiyyəti
 - b) qul əməyi
 - c) şəhər-dövlətlərin inkişafı
 - d) **hakimiyyət iqtisadi fəaliyyəti genişləndirməklə varlanırdı**
 - e) sənətkarlıq kənd təsərrüfatından ayrılırdı

4. Sual: Dünya təsərrüfatının yaranması səbəblərinə aid deyil?
 - a) beynəlxalq istehsalın yaranması
 - b) beynəlxalq miqyasda məhsuldar qüvvələrin ictimailəşməsi
 - c) kolonial və yarımkolonial rejimlərin meydana gəlməsi
 - d) kapital axınının genişlənməsi
 - e) **əhali miqrasiyasını sürətlənməsi**

5. Sual: Dünya iqtisadiyyatı qlobal sistem konsepsiyasına əsasən?
 - a) tarixi kateqoriyadır
 - b) inkişaf edən kateqoriyadır
 - c) dinamik kateqoriyadır
 - d) **statik kateqoriyadır**

e) milli təsərrüfatlar sistemidir

6. Sual: Dünya iqtisadiyyatının və ölkələr arası iqtisadi münasibətlərin inkişafı konsepsiyaları neşə qrupa ayrılır?

- a) üç
- b) beş
- c) iki**
- d) yeddi
- e) qruplara ayrılmır

7. Sual: Ölkələr arası iqtisadi münasibətlərin inkişafı konsepsiyalarına aid deyildir.

- a) müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi
- b) istehsal faktorları nəzəriyyələri
- c) texnoloji fərq nəzəriyyələri
- d) irqi və dini fərqlilik nəzəriyyələri**
- e) kapitalın hərəkəti nəzəriyyələri

8. Sual: Dünya iqtisadiyyatının sistem konsepsiyalarına aid deyildir?

- a) İmperializm və neokolonializm
- b) Modernləşdirmə
- c) Yeni təkamül
- d) Dini müxtəliflik**
- e) Asılılıq

9. Sual: Dünya iqtisadiyyatının sistem konsepsiyalarına aid deyildir.

- a) Dünya sistemi
- b) Yeni beynəlxalq əmək bölgüsü
- c) Qarşılıqlı asılılıq
- d) Bərabər tərəfdaşlıq
- e) Azad ticarət**

10. Sual: Dünya iqtisadiyyatının sistem konsepsiyalarına aid deyildir?

- a) Modernləşdirmə
- b) Mərhələli inkişaf
- c) Rostou nəzəriyyəsi
- d) Müqayisəli üstünlüklər**
- e) Qarşılıqlı asılılıq

11. Sual: İmperializm və neokolonializm konsepsiyasını müəlliflərinə aid deyil?

- a) V.Lenin
- b) O. Bauer
- c) P Gilferdinq
A. Smit
- d) C.Qobson

12. Sual: Modernləşdirmə nəzəriyyəsinin mahiyyətinə aid deyil?

- a) ənənəvi cəmiyyətdən yeni cəmiyyətə keçid mərhələli şəkildə baş verir
- b) yeni cəmiyyətə keçid mənəvi dəyərlərlə bağlıdır
- c) **etnomərkəzçilik əsas stimuldur**
- d) ənənəvi cəmiyyətlər konservativ düşüncə ilə idarə edilir
- e) yeni cəmiyyətlər rəşional tərəkürlə idarə edilir

13. Sual: Modernləşdirmə nəzəriyyəsinin müəlliflərinə aid deyildir?

- a) M.Veber
- b) T.Pirson
- c) Ş.Eyzenşdat
a. D. Rikardo
- d) T. Myurdal

14. Sual: Yeni təkamül nəzəriyyəsinin mahiyyətinə aid deyildir?

- a) Müasir cəmiyyət ənənəvidən sosial diferensiyasiya yolu ilə yaranır
- b) **Yeni cəmiyyət iqtisadi inkişaf nəticəsində yaranır**
- c) Modernləşdirmə və qərbləşmə eyni anlam daşıyır
- d) Fərdeşilk xarakteristikalarına əsaslanır
- e) Müasir cəmiyyət bioloji sistemə oxşar diferensiyasiya olunur

15. Sual: Asılılığın metanəzəriyyəsinin mahiyyətinə aid deyildir?

- a) **milli kapitalizm və inteqral modernləşdirmə**
- b) kapitalist sistemi asılığın gücləndirir
- c) metropoliyalar satelitlərin artıq gəlirlərini mənimsəyir
- d) asılılıq daimi deyildir, vəziyyət dəyişə bilər
- e) satelitlər ona görə geri qalır ki, öz gəlirlərinin artığını mənimsəyə bilmir

16. Sual: Asılılığın metanəzəriyyəsinin əsas istiqamətlərinə daxil deyildir?

- a) asılı gerilik
- b) asılı inkişaf
- c) birgə inkişaf
- d) asılılığın təkrar istehsalı
- e) **asılılığın tədrici zəifləməsi**

17. Sual: Dünya sistemi nəzəriyyəsinin mahiyyətinə aid deyildir?

- a) Dünya mərkəz əyalət və yarıməyalətlərdən ibarətdir
- b) Dünya bərabər hüquqlu ölkələrdən ibarətdir**
- c) İnkişafda asılıq öz-özünə yox olur
- d) Dünya sisteminin əsas ziddiyyəti asılılıqdan törəyir
- e) Dövlətin asılılığı mərkəz və əyalətlər arasındakı fərqlə şərtlənir

18. Sual: Mərhələli inkişaf konsepsiyasına aid deyildir?

- a) Cəmiyyət iqtisadi inkişaf səviyyələrinə görə qruplara ayrılır
- b) Natural təsərrüfatçılıq inkişafı sürətləndirir**
- c) Ənənəvi cəmiyyət aqrar və feodal cəmiyyət hesab edilir
- d) Artım mərhələsi ənələri yox edir
- e) Yetkinlik davamlı və dövrü artım üzərində formalaşır

19. Sual: Dünya təsərrüfatı nəzəriyyələrinə aid deyil?

- a) Mərhələli inkişaf nəzəriyyəsi
- b) Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- c) Post industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- d) Vahid sivilizasiya nəzəriyyəsi
- e) Vahid təbiət nəzəriyyəsi**

20. Sual: Hansı nəzəriyyə müəllifi düzgün göstərilməyib?

- a) Yeni industrial cəmiyyət –C. Keyns**
- b) Postindustrial cəmiyyət – D.Bella
- c) Superindustrial cəmiyyət – A Toffler
- d) Mərhələli inkişaf cəmiyyəti - U.Rostou
- e) İmperiyaların dağılması nəzəriyyəsi – P.Kennedi

21. Sual: Sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- a) S. Xattinqton**
- b) F. Fukuyama
- A. Toffler
- c) D. Bella
- d) P. Samuelson

22. Sual: Dünya təsərrüfatı mexanizmi aşağıdakı əlamətlərlə xarakterizə edilmir?

- a) Mülkiyyətin reallaşdırılması sistemidir
- b) Məhsuldar qüvvələrin istifadəsi sistemidir
- c) Dünya təsərrüfatının nisbətlərinin tənzimlənməsi sistemidir
- d) İstehsal münasibətləri ilə məhsuldar qüvvələrin arasındakı ziddiyyətlərin həlli sistemidir
- e) **Ölkələr arası mübahisələrin həlli sistemidir**

23. Sual: Dünya iqtisadiyyatının inkişaf mərhələləri düzgün göstərilməyib?

- a) **birinci mərhələ - XV-XVII əsrlər**
- b) birinci mərhələ XIII-XVII əsrlər
- c) ikinci mərhələ - müasir bazarın formalaşması mərhələsi
- d) Üçüncü mərhələ - inhisarizmə keçid mərhələsi
- e) İkinci mərhələ - qlobal qarşılıqlı asılılıq mərhələsi

24. Sual: Dünya iqtisadi nizamının əsas əlamətlərinə aid deyildir?

- a) Çoxtərəfli əsasda qəbul edilmiş qaydalar
- b) Qarşılıqlı qəbul edilən normalar toplusu
- c) **Milli maraqların prioritetliyi**
- d) Müəyyən xərclər tələb edən öhdəliklər
- e) Qeyri-təkmil rəqabəti mümkünsüz edir

25. Sual: İnkişaf səviyyələrində fərqlərin identifikasiyası amilləri?

- a) inkişaf səviyyəsindəki fərqlər əhalinin sayı ilə müəyyənləşir
- b) inkişaf səviyyəsindəki fərqlər ərazinin ölçüləri ilə müəyyənləşir
- c) inkişaf səviyyəsindəki fərqlər təbii iqlim şəraiti ilə müəyyənləşir
- d) inkişaf səviyyəsindəki fərqlər hərbi güclə müəyyənləşir
- e) **inkişaf səviyyəsindəki fərqlər hər nəfərə düşən əlavə dəyər istehsalı ilə müəyyənləşir**

26. Sual: Dünya iqtisadiyyatında xüsusi çəkiliəri artmır?

- a) inkişaf etmiş ölkələr
- b) inkişaf etməkdə olan ölkələr
- c) neft istehsalçısı olan ölkələr
 - a. kapitalist ölkələri
- d) **kənd təsərrüfatı ölkələri**

27. Sual: Ölkənin dünya təsərrüfat sistemində iştirakını müəyyənləşdirən parametrlər?

- a) Dünya ticarətində payı ilə
- b) Milli iqtisadiyyatda xarici faktorların iştirakı ilə
- c) Xarici borclanmanın həcmi ilə
- d) Ərazisinin ölçüləri ilə**
- e) İdxal kvotalarının həcmi ilə

28. Sual: Təsərrüfat həyatının trans milliləşməsini xarakterizə etmir?

- a) beynəlxalq inhisarların fəaliyyəti
- b) xaric fəaliyyətlərinin fəaliyyəti
- c) birgə müəssisələrin fəaliyyəti
- d) sahibkarlığın güclənməsi**
- e) miqrantların çoxalması

29. Sual: Dünya təkrar istehsal prosesinin əsasını təşkil edir?

- a) Təbii ehtiyatlar toplusu
- b) Dünya dövlətlərinin iqtisadi sistemi
- c) Dünya əhalisi
- d) Əmtəə və xidmətlər istehsalı sistemi**
- e) Beynəlxalq maliyyə bazarı

30. Sual: Beynəlxalq əmək bölgüsünün mahiyyətinə aid deyil?

- a) Beynəlxalq ixtisaslaşmaya əsaslanır
 - a. Beynəlxalq ticarətə əsaslanır**
- b) Beynəlxalq kooperasiyanı şərtləndirir
- c) Dünya bazarının inkişafının əsas vasitəsidir
- d) İxtisaslaşma və kooperasiyalılığın inkişafı ETT ilə bağlıdır

31. Sual: Regional iqtisadi inteqrasiya nədir?

- a) Dayanıqlı iqtisadi əlaqələrin inkişafı prosesidir
- b) İnteqrasiyanın məqsədlərindən biri dövlətlərin bazar sərhədlərini genişləndirməklə öz zəif mövqelərini möhkəmlətməkdən ibarətdir
- c) İnteqrasiya xarici ticarət dövriyyəsinin genişləndirməyin əsas vasitəsidir**
- d) İnteqrasiya dünya istehsal prosesinin inkişaf formasıdır
- e) İnteqrasiya resurs çatışmazlığının həlli vasitəsidir

32. Sual: Qloballaşmanı səviyyəsini müəyyənləşdirən parametrlər?

- a) Xarici kapitalın nəzarət etdiyi müəssisələrdə sahibkar kapitalın hərəkəti
- b) Xarici kapitalın nəzarət etdiyi müəssisələrdə borc kapitalın hərəkəti
- c) İstehsal faktorlarının beynəlxalq hərəkəti
- d) Elmi-texniki tərəqqinin sürəti**
- e) İşçi qüvvəsinin beynəlxalq hərəkəti

33. Sual: Qloballaşmanın milli təsərrüfatlara təsirlərindən biri səhvdir?

- a) Ölkələrin müxtəlif səviyyələrdə iqtisadi inkişafı
- b) Onun sayəsində istehsal miqyasında qənaət imkanları yaranır
- c) İstehsal faktorlarının dünyada yerləşməsinin səmərəliliyi artır
- d) İnkişaf etməkdə olan ölkələr daha çox fayda əldə edirlər**
- e) Stolper- Samuelson teoreminə görə istehsal faktorlarının qiymətləri bərabərləşir

34. Sual: Aşağıdakılardan biri qarşılıqlı asılılığın əlamətinə aid edilə bilməz?

- a) Təsərrüfatçılığın beynəlmilləşməsi qarşılıqlı asılılığı gücləndirir
- b) Qarşılıqlı asılılıq məcmu tələbin artmasını srimullaşdırır
- c) Qarşılıqlı asılılıq sayəsində əsas ticarət tərəfdaşı olan inkişaf etmiş ölkələrdə ÜDM-in artımı idxalçı ölkələrdə daxili istehsalı artırır
- d) Qarşılıqlı asılılıq şəraitində lider dövlətlər dünya miqyaslı iqtisadi gücə çevrilir
- e) Qarşılıqlı asılılıq iqtisadi təhlükəsizliyi gücləndirir**

35. Sual: İqtisadi təhlükəsizliyin mahiyyətinə cavab vermir:

- a) İnkişaf problemi kimi ilk dəfə 1974 il Braziliya konsepsiyasında ifadə edilmişdir
- b) Beynəlxalq iqtisadi təhlükəsizlik ölkələrin elə qarşılıqlı fəaliyyətini ehtiva edirki, bu başqa ölkələrin maraqlarına bilərəkdən zərər vurmur
- c) Milli iqtisadi təhlükəsizlik iqtisadiyyatın daxili və xarici ,qeyri əlverişli təsirlərdən müdafiəsini ehtiva edir
- d) İqtisadi təhlükəsizlik, aşağı inflyasia, işsizlik,yüksək əmək haqqı və iqtisadi artım deməkdir**
- e) Milli iqtisadi təhlükəsizlik daxili və xarici faktorlara ayrılır

36. Sual: Dünya iqtisadiyyatında kapital qoyuluşunu xarakterizə etmir?

- a) İqtisadi artımın sürəti
- b) İqtisadi artımın səviyyəsi
- c) Əmək məhsuldarlığı
- d) Neft istehsalının həcmi**
- e) İstehsalın kapital tutumu

37. Sual: İqtisadi resurslara aid deyildir?

- a) Bioloji resurslar
- b) Kapital resursları
- c) İstehsal faktorları
- d) Əmək resursları
- e) **İnformasiya resursları**

38. Sual: Təbii-xammal ehtiyatları aşağıdakılardan hansıdır?

- a) Mineral ehtiyatlardır
- b) Metal filizləridir
- c) **Enerji ehtiyatlarıdır**
- d) Enerji daşıyıcılarıdır
- e) Qeyri-metal filizləridir

39. Sual: Mineral yanacaq ehtiyatlarının əsas hissəsi aşağıdakılardan hansıdır?

- a) Neft ehtiyatlarıdır
- b) Qaz ehtiyatlarıdır
- c) **Kömür ehtiyatlarıdır**
- d) Ağac ehtiyatlarıdır
- e) Kimyəvi ehtiyatlarıdır

40. Sual: Neft ehtiyatlarının ən böyük həcmi hansı ölkədədir?

- a) ABŞ
- b) Rusiya
- c) İran
- d) **Səudiyyə Ərəbistanı**
- e) Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri

41. Sual: Metal filizin ən böyük ehtiyatları hansı ölkələrdədir?

- a) Avstraliya
- b) Kanada
- c) Rusiya
- d) ABŞ
- e) **Braziliya**

42. Sual: Torpaq ehtiyatlarının ən çox emal olunduğu ölkə aşağıdakılardan hansıdır?

- a) Rusiya
- b) ABŞ
- c) **Hindistan**
- d) Misir
- e) Avstraliya

43. Sual: Dünyanın su ehtiyatları əsas istehlakçıları kimlərdir?

- a) **Kənd təsərrüfatı istehsalı**
- b) Sənaye istehsalı
- c) Kommunal xidmətlər
- d) Ev təsərrüfatları
- e) TMK-lar

44. Sual: Su ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılması amili kimi baxılır?

- a) Suya qənaət edən texnologiyaların tətbiqi
- b) Su təhcizatının dövrüyyəsi sisteminin tətbiqi
- c) **İstehsalın azaldılması**
- d) Su nəqlinin itkilərin azaldılması
- e) Məişətdə sudan istifadədə qeyri rasionallığın ləğvi

45. Sual: Meşə ehtiyatlarının əsas qiymətləndirmə parametrlərinə aid deyildir:

- a) Meşə sahəsinin həcmi
- b) Meşənin sıxlığı
- c) Meşənin oduncaq ehtiyatları
- d) Hər kvadrat metrə ağacların sayı
- e) **Meşələrin bərpası əmsali**

46. Sual: Təbii resursların ölkələr arası bölgüsü xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan yalnız biri aiddir:

- a) **Təbii resurslar ölkələr arasında bərabər bölünür**
- b) Yalnız 20-25% ölkə beş faizdən artıq dünya ehtiyatlarına malikdir
- c) Heç bir ölkə zəruri həcmdə və sayda ehtiyatlara malik deyildir
- d) Ehtiyatlar ölkələr arasında olduqca qeyri-bərabər bölünmüşdür
- e) İnkişaf etmiş ölkələr daha böyük ehtiyatlara malikdirlər

47. Sual: Təbii resursların istifadədə idxalın ən böyük payı hansı ölkədədir?

- a) ABŞ
- b) Böyük Britaniya

- c) **Yaponiya**
- d) Hindistan
- e) Çin

48. Sual: Dünyanın təbii resurslarından ən çox istifadə edən ökə hansıdır?

- a) Çin
- b) Rusiya
- c) Yaponiya
- d) Hindistan
- e) **ABŞ**

49. Sual: Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etməyən amillər aşağıdakılardan hansıdır?

- a) Xammal qiymətlərinin çoxmüxtəlifliyi
- b) Müxtəlif valyutaların mövcudluğu
- c) Valyuta böhranları
- d) Beynəlxalq inhisarlar
- e) **İdxalçı ölkələrin tədiyyə balansının müsbət saldosu**

50. Sual: Bazar anlayışının əsas mahiyyətinə aid deyildir?

- a) Bazar mübadilə sferasında baş verən satış məkanındır.
- b) Bazar istehsal, bölgü, mübadilə və istehlak proseslərində iştirak edən insanların arasında yaranan iqtisadi münasibətlər sistemidir
- c) Bazar müxtəlif mülkiyyət formalarının istifadəsinə əsaslanan fəaliyyət mexanizmidir
- d) Bazar pul-əmtəə və maliyyə-kredit münasibətlərinə əsaslanan fəaliyyət mexanizmidir
- e) **Bazar alıcı və satıcılardan vergi və rüsumların toplandığı məkandır**

51. Sual: Sivil bazar münasibətlərinin əsasını təşkil etmir?

- a) mülkiyyət hüquqlarının realizasiyası
- b) istehsalın demokratikləşməsi
- c) bazar infrastrukturunun yaradılması
- d) **qiymətlərin korporativ maraqlara müvafiq tənzimlənməsi**
- e) dövlət tənzimləyicilərinin mövcudluğu

52. Sual: Sivil bazar münasibətlərinin formalaşmasının zəruri şərti hesab edilmir?

- a) Mülkiyyət və təsərrüfatçılıq çoxnövlüünün formalşdırılması və
- b) Defisit iqtisadiyyatın prioritet istiqamətlərinin struktur yenidən
- c) İqtisadiyyatın açıq sistemə çevrilməsi və xarici investisiyanın
- d) **İdxal kvotası və lisenziyalaşdırmanın tətbiq edilməsi**
- e) Müvafiq hüquqi qanunvericiliyin və normativ bazanın yaradılması

53. Sual: Bazarın mahiyyətini ifadə edən funksiyalar?

- a) Əmtə istehsalının özünütənzimləmə funksiyası
- b) Stimullaşdırıcı funksiya
- c) Tənzimləyici funksiya
- d) Özünüinkişaf funksiyası**
- e) Təsərrüfatçılığın demokratikləşməsi funksiyası

54. Sual: Bazar sisteminin fəaliyyət göstərməsinin zəruri elementlərinə aid edilmir?

- a) İstehsalçı və ictehlakçılar
- b) İqtisadi xüsusiləşmə
- c) Qiymətlər
- d) Tələb və təklif
- e) İnhisarlar**

55. Sual: Bazar mexanizminin fəaliyyətinin əsas prinsiplərinə aid deyildir:

- a) Marjinal təhlil
- b) Alternativ seçimin xərcləri
- c) İqtisadi rasionallıq
- d) Defisitlik problemi
- e) Qazancın zəruriliyi**

56. Sual: Bazarın strukturuna əsasən qruplaşdırılma meyarlarına aid deyildir?

- a) Bazar münasibətləri obyektlərinin iqtisadi təyinatına görə
- b) Əmtə qruplarına görə
- c) Ərazi əlamətlərinə görə
- d) İnhisarçılıq səviyyəsinə görə
- e) Qiymətlərin səviyyəsinə görə**

57. Sual: Bazarın əsas növlərinə aiddir:

- a) İntellektual məhsullar bazarı**
- b) Sadə məhsullar bazarı
- c) Mürəkkəb məhsullar bazarı
- d) Texniki məhsullar bazarı
- e) Ənənəvi məhsullar bazarı

58. Sual: Bazarların seqmentləşdirilməsi əlamətləri hesab edilmir?

- a) coğrafi
- b) demoqrafik
- c) psixografik
- d) davranış
- e) **tarixi**

59. Sual: Dünya bazarı qiymətlərinin əsas funksiyaları hesab edilmir?

- a) Tarazlaşdırıcı funksiyası
- b) Informasiya daşıyıcısı funksiyası
- c) Faktorların bölüşdürücüsü funksiyası
- d) Stabilləşdirici funksiya
- e) **Genişləndirici funksiyası**

60. Sual: Beynəlxalq ticarətdə qiymətyaradıcı əsas faktorlara aid edilmir?

- a) ümumi iqtisadi faktorlar
- b) konkret iqtisadi faktorlar
- c) xüsusi iqtisadi faktorlar
- d) seçilmiş iqtisadi faktorlar
- e) **coğrafi iqtisadi faktorlar**

61. Sual: Rəqabətli bazarın əsas əlamətlərinə aid deyildir?

- a) məhsulların differensiasiyalıği
- b) "rəqib" məhsulların çoxsaylı satıcıları
- c) **Alıcıların zövq müxtəlifliyi**
- d) Bazara girişin sərbəstliyi
- e) Rəqabətin nizamlanması

62. Sual: Aşağıdakılardan hansı məntiqi ardıcılığı pozur?

- a) İnhisar
- b) Oliqopolya
- c) **Təkmil rəqabət**
- d) Gəlirin maksimumlaşdırılması
- e) İnzibati yolla müəyyənləşdirilən qiymətlər

63. Sual: 2-ci Dünya müharibəsindən sonra XX əsrin 70-ci illərində də dünya iqtisadiyyatı bütövlükdə:

- a) **Davamlı vəziyyətdə idi**
- b) Tənəzzül keçirirdi
- c) Dinamik inkişafda idi

- d) Qeyri-sabit vəziyyətdə idi
- e) Milli sistemlərin dağılması ilə müşayiət edilirdi

64. Sual: Dünya ölkələrinin və regionların inkişaf səviyyəsinin qeyri-bərabərliyi hansı istiqamətlərə əsasən qiymətləndirilmir?

- a) Elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsinə əsasən
- b) Əmək məhsuldarlığına görə
- c) **Əhalinin savadına və xarici dil bilmək qabiliyyətinə görə**
- d) Əhalinin həyat səviyyəsinə görə
- e) Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinə görə

65. Sual: Göstərilən ölkələrdən hansı dünyanın ən yoxsul ölkələri siyahısına daxildir:

- a) Hindistan
- b) Malaziya
- c) Braziliya
- d) ABŞ
- e) **Çad**

66. Sual: Hansı ölkələrdə adambaşına düşən ümumi daxili məhsulun həcmi getdikcə azalır:

- a. Azərbaycan
- b. Çexiya
- c. İtaliya
- d. **Efiopiya**
- e. Braziliya

67. Sual: Dünya ölkələrinin hansı qrupları BMT təsnifatına uyğun deyildir:

- a) Bazar iqtisadiyyatlı inkişaf etmiş ölkələr
- b) **Sosialist ölkələri**
- c) Mərkəzləşdirilmiş planlı iqtisadiyyat ölkələri
- d) İnkişaf etməkdə olan ölkələr
- e) İnkişaf etməkdə olan ölkələr və ərazilər

68. Sual: Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:

- a) Təkrar ixracın həcmi
- b) Məcmu milli məhsul
- c) Daxili məcmu məhsul
- d) **Xarici ticarət kvotası**
- e) Təkrar idxalın həcmi

69. Sual: Ölkələrin beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakının əsas səbəbi nədir?

- a) Yeni texnologiya və bilikləri əldə etmək imkanı
- b) Ölkələr arasında təsir dairələrinin bölgüsü
- c) İqtisadi inkişaf üçün əlverişli imkanların əldə edilməsi**
- d) Xammal və enerji bazarlarının əldə edilməsi
- e) Dünyanın yenidən bölüşdürülməsi

70. Sual: ABŞ-ın dünya iqtisadiyyatında liderliyinin əsas parametrləri hansılardır?

- a) Güclü hərbi-sənaye kompleksi
- b) Qlobal milli maraqların mövcudluğu
- c) Güclü hakimiyyət
- d) Daxili məcmu məhsulun həcmi
- e) Daxili bazarın miqyası və elmi-texniki potensial**

71. Sual: Müasir mərhələdə Yaponiya üçün ən vacib idxal məhsulu hansıdır?

- a) Ərzaq
- b) Xarici kapital
- c) Texnologiya
- d) Xammal və enerji daşıyıcıları**
- e) Yüngül sənaye məhsulları

72. Sual: Çinin yanacaq-energetika bazasının əsasını hansı məhsul təşkil edir?

- a) Neft
- b) Qaz
- c) Kömür**
- d) Uran
- e) Hidroenergetika

73. Sual: Dünyanın əsas transmilli şirkətləri milli xüsusiyyətlərinə görə, hansı ölkələr qruplarına aiddir?

- a) Avropa İttifaqı və MDB
- b) ABŞ və Latın Amerikas
- c) Yaponiya və Avstraliya
- d) Çin, Rusiya və Yaponiya
- e) ABŞ, Yaponiya və Avropa İttifaqı**

74. Sual: Aşağıda göstərilən hansı ölkə ASEAN-a daxil deyil?

- a) Sinqapur
- b) ÇXR**
- c) İndoneziya

- d) Malayziya
- e) Tailand

75. Sual: İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə inteqrasiya proseslərinə hansı amillər xarakterik deyil:

- a) praktik surətdə inteqrasiya yoxdur
- b) inteqrasiya inkişafın birinci mərhələsindədir
- c) ölkələr arasında əməkdaşlıq inteqrasiya proseslərinin ilkin mərhələsindədir
- d) Gömrük sahəsində müəyyən əlaqələndirmə prosesləri baş verir
- e) **Vahid iqtisadi və valyuta məkanı formalaşmışdır**

76. Sual: BMT-nin ali orqanlarına aid deyil:

- a) Baş məclis
- b) Təhlükəsizlik Şurası
- c) **Beynəlxalq Valyuta Fondu**
- d) Qəyyumluq Şurası
- e) Beynəlxalq Məhkəmə

77. Sual: Beynəlxalq Valyuta Fondunun təsnifatına görə inkişaf etmiş ölkələr sırasına daxil deyil:

- a) ABŞ
- b) Kanada
- c) **Meksika**
- d) Fransa
- e) İsveç

78. Sual: «Böyük yeddi» qrupuna daxildir:

- a) **İtaliya**
- b) Finlandiya
- c) İsveçrə
- d) Avstraliya
- e) Ukrayna

79. Sual: Dünya ticarətinin əmtəə strukturunda hansı sahə üzrə ticarətin həjmi daha sürətlə artır:

- a) hasiledici sənaye sahəsi
- b) kənd təsərrüfatı sahəsi
- c) **emaledici sənaye sahəsi**

- d) Yüngül sənaye sahəsi
- e) ovçuluq və balıqçılıq sahəsi

80. Sual: Aşağıdakılardan yalnız biri dünya təsərrüfatı nəzəriyyəsinə aiddir:

- a) kapitalın qaçışı nəzəriyyəsi
- b) postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyələri**
- c) mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsi
- d) miqyas effekti nəzəriyyəsi
- e) müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi

81. Sual: Aşağıdakılardan yalnız biri yeni global problemlər qrupuna aiddir:

- a) demilitarizasiya və sülh problemi
- b) ekoloji problem
- c) insan potensialının inkişafı problemi
- d) dünya okeanının öyrənilməsi və mənimsənilməsi problemi**
- e) demoqrafik problem

82. Sual: Aşağıdakılardan biri dünya bazarının ayrı-ayrı segmentlərində funksiya göstərən beynəlxalq təşkilatlara nümunədir:

- a) OPEK**
- b) BMT
- c) Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı
- d) Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı
- e) FAO

83. Sual: Müasir vahid dünya bazar iqtisadiyyatında sistem formalaşdırıcı amil rolunda çıxış edir:

- a) kapital**
- b) tələb
- c) təklif
- d) elmi-texniki tərəqqi
- e) rəqabət qabiliyyəti

84. Sual: Dünya iqtisadiyyatının və dünya təsərrüfat əlaqələrinin müasir vəziyyəti aşağıdakı kimi xarakterizə edilir:

- a) bazar münasibətlərinin total üstünlüyü ilə**
- b) bazar münasibətlərinin məhdud yayılması ilə
- c) total tənzimlənən iqtisadiyyatın hər yerdə yayılması ilə
- d) ideoloji baxışlara əsaslanan münasibətlərin üstünlük təşkil etməsi ilə

e) siyasi razılaşmalara əsaslanan münasibətlərin üstünlük təşkil etməsi ilə

85. Sual: Dünya inkişafının texnogen modelinə görə əyalət dünya bazarında ixtisaslaşır:

- a) elm tutumlu məhsullar göndərilməsi üzrə
- b) işçi qüvvəsi üzrə
- c) xammal və enerji daşıyıcılarının göndərilməsi üzrə**
- d) xidmət göstərilməsi sahəsində
- e) texnologiya göndərilməsi üzrə

86. Sual: Formalaşan qlobal dünya təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakı milli iqtisadiyyatlar daxil deyil:

- a) sənayecə inkişaf etmiş ölkələrin
- b) inkişaf etməkdə olan ölkələrin
- c) keçid iqtisadiyyatlı ölkələrin
- d) yeni sənaye ölkələrinin
- e) dördüncü dünya ölkələrinin**

87. Sual: Aşağıda göstərilən səbəblərdən hansı firmaların bazarda rəqabət qabiliyyətinin itirilməsinə aid deyil:

- a) istehsal amillərinin pisləşməsi
- b) daxili rəqabətin zəifləməsi
- c) ölkədə güclü bank sektorunun olmaması**
- d) yeni texnoloji qərarların qəbulu və axtarılması sahəsində mübarizənin yoxluğu
- e) daxili problemlərə diqqətin verilməsi və öz fəaliyyətindən razılıq

88. Sual: Hansı siyasi amil bazar konyunkturuna təsir etmir:

- a) terror aktı
- b) lokal müharibə
- c) dövlət çevrilişi
- d) dünyada siyasi vəziyyət
- e) ayrı-ayrı ölkələr arasındakı danışıqlar**

89. Sual: Hansı amil konyunktur formalaşdırır deyil:

- a) bazarın inhisarlaşma dərəcəsi
- b) siyasi amillər
- c) fors-majör halları**
- d) texnoloji amillər
- e) bazarın dövlət tənzimlənməsi

90. Sual: Konyunktura dedikdə nəzərdə tutulur:

- a) sahəvi
- b) artan
- c) azalan
- d) sənaye
- e) **əmtəə bazarları**

91. Sual: Hən hansı ölkəyə silah və qabaqcıl texnologiyanın verilməsinə qadağan qoyulması necə adlanır:

- a) lisenziyalaşdırma
- b) kvotalaşdırma
- c) **embarqo**
- d) dempinq
- e) antidempinq

92. Sual: «Marşall planı» əlaqədar idi:

- a) Avroatomun yaranması ilə
- b) Ümumi bazarın yaradılması ilə
- c) **Qərbi Avropa ölkələrinə ABŞ-ın iqtisadi yardımı ilə**
- d) müttəfiq ölkələrə hərbi yardım ilə
- e) Avropa ölkələrinin hərbi sənayesinə beynəlxalq nəzarətlə

93. Sual: «Marşall planı» həyata keçirilmişdi:

- a) 1950-1960-ci illərdə
- b) 1951-1970-ci illərdə
- c) **1945-1950-ci illərdə**
- d) 1946-1955-ci illərdə
- e) 1947-1957-ci illərdə

94. Sual: ABŞ-da iqtisadi durğunluq aşağıdakı dövrlərə təsadüf edirdi:

- a) 70-ci illərin sonu – 80-ci illərin əvvəlinə
- b) **80-ci illərin sonu – 90-cı illərin əvvəlinə**
- c) 80-ci illərə
- d) 90-cı illərin sonu – XXI əsrin əvvəlinə
- e) 90-cı illərin ortalarına

95. Sual: Dünya avtomobil bazarında hansı ölkə lider ölkələrdən sayılır?

- a) Yaponiya
- b) **Norveç**

- c) ABŞ
- d) Almaniya
- e) Böyük Britaniya

96. Sual: Azərbaycan Respublikası hansı regional inteqrasiya blokunun üzvü deyil?

- a) MDB
- b) GUAM
- c) QDİƏT
- d) AB**
- e) İKT

97. Sual: Dünya ölkələrinin təsnifləşdirilməsi hansı metodologiyaya əsaslanır?

- a) BMT-nin təsnifləşdirmə metodlarına
- b) UNKTAD-ın təsnifləşdirmə metodlarına
- c) BVF-nun təsnifləşdirmə metodlarına
- d) Vahid metodologiya yoxdur**
- e) Dünya Bankının təsnifləşdirmə metodlarına

98. Sual: Dünya təsərrüfatının əsas subyekti deyil :

- a) TMK
- b) Mili dövlətlər
- c) TMB
- d) Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar
- e) Maliyyə sənaye qrupları**

99. Sual: Keçid iqtisadiyyatı dövlətlərinin yerləşdiyi regionlar:

- a) C.S.Asiya, Avstraliya, Afrika;
- b) Ş.Avropa, Qafqaz, Mərkəzi Asiya;**
- c) Qafqaz, Şərqi Avropa, C.S.Asiya;
- d) Qafqaz, Mərkəzi Asiya, C.Amerika;
- e) Qafqaz, C.Ş.Asiya, Afrika;

100. Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatına xas deyil?

- a) Dünya təsərrüfatı global iqt. orqanizmdir;
- b) Dünya təsərrüfatı milli təsərrüfatların məcmusudur;
- c) Dünya təsərrüfatının əsasını BƏB təşkil edir;
- d) Dünya təsərrüfatı TMK-ın beynəlxalq birliyidir;**
- e) Dünya təsərrüfatı BİM-in obyektiv əsasıdır;

101. Sual: Hansı qurum Rusiyanın maraqlarının əsas tutulduğuna görə yüksək inkişafa nail ola bilmir?

- a) Aİ;
- b) MERKOSUR;
- c) **MDB;**
- d) BMT;
- e) NAFTA;

102. Sual: Dünya iqtisadiyyatı fənninin predmeti nədir?

- a) ABŞ iqtisadiyyatının öyrənilməsi;
- b) **Milli təsərrüfatların xüsusiyyətləri və inkişaf dinamikasını öyrənmək;**
- c) BMT-nin qərarlarının araşdırılması;
- d) İqtisadi nəzəriyyəni, nəzəri problemləri öyrənmək;
- e) TMSŞ-lərin fəaliyyətini araşdırmaq və artmasını təmin etmək;

103. Sual: Dİ və BİM-in oxşar cəhətləri:

- a) **hər iki halda dünya ölkələri qarşılıqlı asılılığa əsaslanır;**
- b) hər iki halda təkrar istehsalı mövcud olur;
- c) hər iki halda BMT prinsipləri əsas götürülür;
- d) hər ikisi TMSŞ-lərin fəaliyyətini məhdudlaşdırır;
- e) Beynəlxalq məfiyaların təsirinə məruz qalırlar;

104. Sual: Aşağıdakılardan biri Dİ-nin öyrənilməsi metodu deyil?

- a) elmi-abstraksiya;
- b) induksiya-deduksiya;
- c) **laboratoriya;**
- d) məntiqi-tarixi;
- e) təhlil və sintez;

105. Sual: Dünya təsərrüfatının yarım sistemləri dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- a) İEÖ, İEOÖ, NAFTA
- b) ASEAN, ATEC, Aİ
- c) **İEÖ, İEOÖ, PSÖ**
- d) Aİ, İEÖ, MERKOSUR

e) MERKOSUR, Aİ, ATEC

106. Sual: Yeni sənaye ölkələrini seçin:(Düzgün cavab 1-dən çoxdur)

- a) ABŞ
- b) C.Koreya**
- c) Türkiyə**
- d) CAR
- e) B.Britaniya

107. Sual: Dİ-nin yarım sistemlərlə ayrılmasının əsas meyarı:

- a) Əhalinin sayı
- b) dollar zonası olması
- c) Avro-zonası olması
- d) iqtisadi inkişaf səviyyəsi**
- e) ərazisinin böyüklüyü

108. Sual: Ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsi əsasən hansı meyarın həcmi ilə müəyyən edilir?

- a) ÜDM-in**
- b) ÜMM-in
- c) DÜÜM-ün
- d) XMG-nin
- e) büdcənin həcmi

109. Sual: Dünya təsərrüfatına daxil olan ölkələr iqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə bölünür:

- a) kapitalist və sosialist ölkələrə;
- b) İEÖ və İEOÖ**
- c) Amerika və Avropa ölkələrinə
- d) müstəqil və müstəmləkə ölkələrə
- e) sənaye və kənd təsərrüfatı ölkələrinə

110. Sual: Yüksək sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinə çatmış «kiçik ölkələr» qrupunu müəyyən edin:

- a) İsveç, ABŞ, Belçika;
- b) İsveçrə, Belçika, Niderland**
- c) Norveç, Avstraliya, Çin;
- d) CAR, Norveç, Polşa;
- e) Finlandiya, Estoniya, Kanada

111. Sual: İnkişaf etmiş ərazicə kiçik ölkələri seçin.(Düzgün cavab 1-dən çoxdur)

- a) ABŞ
- b) Fransa
- c) **Belçika**
- d) Çin
- e) **İsveçrə**

112. Sual: Böyük əraziyə malik İEÖ-i seçin:(Düzgün cavab 1-dən çoxdur)

- a) **ABŞ**
- b) Belçika
- c) İsveçrə
- d) **Avstraliya**
- e) **Kanada**

113. Sual: Uyğun olaraq dənizə çıxışı olmayan inkişaf etmiş və Post sovet məkanı ölkələrini seçin:

- a) **İsveçrə, Qırğızıstan**
- b) AFR, Rusiya
- c) İsveçrə, Qazaxstan
- d) Fransa, Ukrayna
- e) Belçika, Türkiyə

114. Sual: Qədim təsərrüfatların əsas fəaliyyət sahələri:

- a) metallurjiya, poladəritmə;
- b) **əkinçilik, maşınqayırma;**
- c) əkinçilik, maldarlıq;
- d) Quşçuluq, yeyinti sənayesi;
- e) heyvandarlıq, poladəritmə;

115. Sual: Qədim təsərrüfatlar üçün əsas xas olan cəhət:

- a) texnologiyadan geniş istifadə;
- b) xarici iqtisadi əlaqələrn mövcudluğu;
- c) **yekcinslik, torpaqdan ömürlük istifadə;**
- d) çeşid müxtəlifliyi, integrasiya;
- e) Broylər sisteminin genişləndirilməsi;

116. Sual: İxrac kvotası nəyə deyilir?

- a) idxalın cəmi məhsula nisbəti;
- b) cəmi xarici ticarət dövriyyəsinin ÜDM-ə nisbəti;
- c) ixracın ÜDM-ə nisbəti;**
- d) idxalın ixraca nisbəti;
- e) ÜDM-nin ÜMM-ə nisbəti;

117. Sual: XX əsrin 80-90-cı illərində dünyanın müasir siyasi xəritəsində ən çox dəyişikliyə məruz qalmış region:

- a) Qərbi Avropa
- b) Cənubi Afrika
- c) Cənubi Amerika
- d) Şərqi Avropa**
- e) Şimali Amerika

118. Sual: Hansı ölkələrdə mineral ehtiyatların «dərininə» mənimsənilməsi üstünlük təşkil edir?

- a) Rusiya, Avstraliya
- b) Almaniya, Böyük Britaniya**
- c) Kanada, Argentina
- d) Braziliya, Zair
- e) Azərbaycan, Səudiyyə Ərəbistan

119. Sual: «Fritrederçilik» kimin ideyası idi ?

- a) D.Rikardo
- b) A.Marşall
- c) A.Smit**
- d) C.Mill
- e) V.Petti

120. Sual: Dünya təsərrüfatı tam bir sistem kimi nə vaxt formalaşmışdır?

- a) XI – XII əsrlərdə
- b) XIII – XIV əsrlərdə
- c) XIV – XV əsrlərdə
- d) XVII – XVIII əsrlərdə
- e) XIX – XX əsrlərdə**

121. Sual: Dünya bazarından DT-yə keçidə zəmin yaranması hansı dövrə təsadüf edir?

- a) XIV-XV əsrlər

- b) XIX əsrin sonu
- c) XX əsrin əvvəli**
- d) XX əsrin sonu
- e) XXI əsrin əvvəlləri

122. Sual: Dünya bazarından dünya təsərrüfatına keçidin baş verməsinə zəmin yaradan ən əsas amil:

- a) Amerika qitəsinin kəşfi
- b) Yeni texnologiyanın tətbiqi
- c) istehsalın kütləvi hal alması**
- d) Müstəmləkə sisteminin genişlənməsi
- e) Yeni gümüş-qızıl yataqlarının kəşfi

123. Sual: Dünya sosialist təsərrüfat sistemi nə vaxt yarandı?

- a) I Dünya müharibəsindən əvvəl
- b) II Dünya müharibəsindən əvvəl
- c) I Dünya müharibəsindən sonra
- d) II Dünya müharibəsindən sonra**
- e) İki dünya müharibəsi arasındakı dövrdə

124. Sual: II Dünya müharibəsindən sonra Avropanın inkişafına daha çox yardım edən dövlət:

- a) SSRİ
- b) Avstraliya
- c) ABŞ**
- d) Kanada
- e) Çin

125. Sual: Qərbi Avropanın inkişafı üçün ABŞ-ın yaratdığı planın müəllifi kimdir?

- a) A.Marşal
- b) Ford
- c) C.Marşal**
- d) R.Şuman
- e) Ruzvelt

126. Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya təsərrüfatının inkişafındakı əsas daxili ziddiyyətlərə aid deyil?

- a) Üç mərkəz» arasında olan ziddiyyət
- b) «Şimal» və «Cənub» ölkələri arasında olan ziddiyyət
- c) «Qərb» və «Şərq» ölkələri arasında olan ziddiyyət

- d) **TMK-larla TMB-lərin arasında olan ziddiyyət**
- e) Yeni sənaye ölkələri ilə İEÖ arasında olan ziddiyyət

127. Sual: «Dünya iqtisadiyyatının hərəkətverici qüvvəsi» dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- a) Amerika Birləşmiş Ştatları
- b) Almaniya Federativ Respublikası
- c) Xüsusi sahibkarlar
- d) **Beynəlxalq şirkətlər**
- e) Milli kompaniyalar

128. Sual: Tarixi baxımdan ilk birliklər, ittifaqlar hansı sahədə yaranırdı?

- a) istehsal
- b) gəmiçilik
- c) **ticarət**
- d) maliyyə-kredit
- e) xidmət

129. Sual: İnhisar nəyə deyilir?

- a) Kapitalın və istehsalın daha çox əllərdə cəmləşməsi
- b) Sənayenin müəyyən sahələrinin birliyi
- c) Satış bazarları birliyi
- d) Kapitalın daha az sahələrdə cəmləşməsi
- e) **kapitalın və istehsalın daha az əllərdə cəmləşməsi**

130. Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi metodu deyil?

- a) Elmi abstraksiya
- b) Təhlil və sintez
- c) **Elmi konstruksiya**
- d) Məntiqi və tarixi
- e) Dialektik materialist

131. Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi metodu deyil?

- a) Elmi abstraksiya
- b) Məntiqi və tarixi
- c) İnduksiya və deduksiya
- d) **Siyasi-coğrafi**
- e) təhlil və sintez

132. Sual: İqtisadi ədəbiyyatlarda tarixi baxımdan inhisarların yaradılmasını neçə mərhələyə ayırırlar?

- a) **3**
- b) 4
- c) 5
- d) 6
- e) 2

133. Sual: İqtisadi ədəbiyyatlarda tarixi baxımdan inhisarların yaradılmasının III mərhələsi neçənci illəri əhatə edir?

- a) **1900-u illərdən sonrakı dövr**
- b) 1860-1870-ci illər
- c) 1800-1890-cı illər
- d) 1873-cü ildən XIX əsrin sonunadək
- e) 1800-1810-cu illər

134. Sual: Bunlardan hansı daha sadə inhisar birliyidir?

- a) kartel
- b) sindikat
- c) trest
- d) **körner**
- e) konsern

135. Sual: Bunlardan hansı daha sadə inhisar birliyiir?

- a) sindikat
- b) **riinq**
- c) trest
- d) konsern
- e) konqlomerat

136. Sual: Bunlardan hansı daha sadə inhisar birliyidir?

- a) trest
- b) **pulu**
- c) sindikat
- d) konsern
- e) konqlomerat

137. Sual: Hazırda dünyada təxmini, yuvarlaq olaraq nə qədər TMSŞ fəaliyyət göstərir?

- a) 70000
- b) 900000
- c) 80000
- d) 60000
- e) 55000

138. Sual: Dünya iqtisadiyyatı nədir?

- a) Dünya ölkələrinin iqtisadiyyatlarının cəbri cəmi
- b) **qarşılıqlı əlaqə və asılılıqda olan BƏB və BİM sisteminə qoşulmuş milli iqtisadiyyatların məcmusudur**
- c) müəyyən xalqa, millətə məxsus olub onun mənafeələrini ifadə edən. hüdudları dövlət sərhədləri ilə məhdudlaşan. özünün maddi-texniki əsası, münabətlər sistemi
- d) müəyyən bir region daxilindəki ölkələrin iqtisadiyyatlarının məcmusudur
- e) ölkənin malik olduğu bütün maddi nemətlərin və iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilən təbii sərvətlərin məcmusunu özürtdə birləşdirir

139. Sual: Sənayeləşməyə qədərki dövrün inkişaf paradigması necə xarakterizə olunur?

- a) dəstəklənən istehsal
- b) İnkişaf etmiş iqtisadiyyat
- c) **dəstəklənən istehlak**
- d) müstəqil inkişaf
- e) isehlak və istehsalın bərabərliyi

140. Sual: Sənayeləşməyə qədərki dövr üçün aşağıdakılardan hansı xarakterikdir?

- a) müxtəlif məhsulların istehsalında ixtisaslaşma
- b) manufaktura və fabrik istehsalının geniş tətbiqi
- c) fəhlələr ittifaqının yaradılması
- d) istehsalın mexanikləşməsi
- e) **natural təsərrüfatın hökmranlığı**

141. Sual: Transmilli banklara aid olmayan xüsusiyyəti seçin:

- a) daha etibarlıdırlar
- b) vəsait qəbul etmək imkanları genişdir
- c) texniki imkanları genişdir
- d) **TMB-lərin inkişafının IV mərhələsi XXI əsrin əvvəllərinə təsadüf edir**
- e) Şöbələri, agentlikləri fəaliyyət göstərir

142. Sual: Böyük coğrafi kəşflər dövrünə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- a) Milli iqtisadiyyatın sənayecə inkişafı
- b) inhisar birliklərin yaranması
- c) kapitalın beynəlxalq hərəkəti

d) X.Kolumbun ekspedisiyası reallaşmışdır.

e) İstehsalın beynəlmiləşməsi.

143. Sual: MDB-yə daxil olan ölkələrdən hansında Maliyyə sənaye qruplarının sayı və həcmi diqqəti daha çox cəlb edir?

a) Qazaxıstan

b) Türkmənistan

c) Azərbaycan

d) Rusiya

e) Gürcüstan

144. Sual: Böyük coğrafi kəşflər dövründə iqtisadi mərkəzləşmə hansı istiqamətə doğru dəyişmişdir.

a) Qərbbə

b) Yaxın Şərqpə

c) Uzaq şərqpə

d) Şimala

e) Cənuba

145. Sual: "Qiymətlər inqilabı" hansı dövr üçün xarakterikdir?

a) Sənaye inqilabı dövrü

b) XIX əsrin əwəlləri

c) XI əsrdə

d) Birinci dünya müharibəsinin başlanması dövrü

e) İkinci dünya müharibəsinin bitməsi

146. Sual: "kapitalizmin mərkəzi" hansı ölkədir?

a) ABŞ

b) İngiltərə

c) Yaponiya

d) Hindistan

e) Fransa

147. Sual: 1994-cü il 20 sentyabr tarixində imzalanmış müqavilə hansı yataqların işlənməsilə bağlı idi?

a) Yanar-Tava, Atəşgah

b) Zəfər, Məşəl

c) Alov, Araz, Şərqpə

d) Azəri-Çıraqpə, Günəşli

e) Azəri-Çıraqpə, Savalan

148. Sual: Sənaye çevrilişi nə zaman baş vermişdir?

- a) XIX əsrin 70-ci illərində
- b) XX əsrin sonu
- c) XVIII əsrin 60-ci illərində**
- d) X əsrin sonu
- e) XII əsrdə

149. Sual: «Əsrin müqaviləsi» layihəsinə ilkin kapital qoyuluşlarında daha böyük paya sahib şirkətləri seçin:(Düzgün cavabların sayı 1-dən çoxdur)

- a) SOCAR**
- b) TRAO
- c) BP-Amoco**
- d) Pennzoil
- e) Lukoyl**

150. Sual: Əsrin müqaviləsi layihəsinin dəyəri nə qədərdir?

- a) 1258 mln.\$
- b) 726 mln.\$
- c) 154 mln.\$
- d) 7400 mln.\$**
- e) 1480 mln.\$

151. Sual: Bu şirkət «Əsrin müqaviləsi» layihəsində 633 mln. \$-lıq səhmə malikdir və Norveçi təmsil edir. Bu hansı şirkətdir?

- a) Pennzoil
- b) Statoil**
- c) Ramco
- d) Unocal
- e) TRAO

152. Sual: «Əsrin müqaviləsi» layihəsində çıxarılaçaq qaz və qaz kondensatının neçə faizi Azərbaycanın payına düşür?

- a) 70%
- b) 49,5%
- c) 51,5 %
- d) 100%**
- e) 0%

153. Sual: «Əsrin müqaviləsi» layihəsində nə qədər neft çıxarılaçağı nəzərdə tutulur və bunun neçə faizi Azərbaycanın payına düşür?

- a) 630 mln. ton, 51,5%
- b) 530 mln. ton, 50%
- c) 511 mln. ton, 51,5 %
- d) 511 mln. ton, 49,5%**
- e) 630 mln. ton, 49,5%

154. Sual: Milli təsərrüfatların beynəlmilləlləşməsi ilk növbədə nə ilə bağlı olmuşdur?

- a) Beynəlxalq bazarların inkişafı ilə.**
- b) Surbanizasiya proseslərinin genişlənməsi ilə.
- c) Azad ticarətin inkişafı ilə.
- d) Gömrük sisteminin sərtləşdirilməsi ilə
- e) TMK-ların yaranışı ilə.

155. Sual: «Əsrin müqaviləsi» layihəsində təxminən nə qədər qaz və qaz kondensatının çıxarılaçağı məlumdur?

- a) 51 mlrd. m³
- b) 55 mlrd. m³**
- c) 54 mlrd. m³
- d) 59 mlrd. m³
- e) 63 mlrd. m³

156. Sual: K.Cinnini tsiklilik nəzəriyyəsinə görə hər bir əhali qrupu iqtisadi inkişafı ilə bağlı hansı fazalardan keçir?

- a) Sürətli artım, stasionar vəziyyətə qədər yavaşım və ixtisarlaşma**
- b) Sürətli artım, enmə və böhranlı vəziyyət
- c) Yavaş artım, stasionar vəziyyətə qədər sürətlənmə və reqressiya.
- d) Yavaş artım, sürətli artım stasionar vəziyyət.
- e) Sürətli artım, resessiya və ixtisarlaşma.

157. Sual: «Əsrin müqaviləsi» layihəsində uyğun olaraq çıxarılaçaq neft və qazın miqdarının düzgün verildiyi variantı seçin:

- a) neft –511 mln. ton, qaz – 55 mlrd. m³**
- b) neft – 630 mln. ton, qaz – 54 mlrd. m³
- c) neft – 770 mln. ton, qaz – 32 mlrd. m³
- d) neft – 226 mln. ton, qaz – 46 mlrd. m³
- e) neft – 573 mln. ton, qaz – 74 mlrd. m³

158. Sual: Əhali artımının tsiklilik nəzəriyyəsinin müəllifi?
- a) David Rikardo.
 - b) Tomas Maltus.
 - c) Raul Perebiş.
 - d) Korrado Cinni.**
 - e) Məhbub ül-Həqq.
159. Sual: Bu şirkət «Əsrin müqaviləsi» layihəsinə sonradan qoşulmuşdur, Səudiyyə Ərəbistanını təmsil edir. Bu hansı şirkətdir?
- a) «İtochu»
 - b) «Ramco»
 - c) «Pennzoil»
 - d) «Exxon»
 - e) «Delta-Nimir»**
160. Sual: «Qloballaşma» hansı prosesdir?
- a) Mülkiyyət münasibətlərinin təkmilləşməsi prosesi.
 - b) Meqopolislərin urbanizasiyasının genişlənməsi prosesi.
 - c) Hərbi blokların inteqrasiyası prosesi.
 - d) Ümumdünya siyasi, iqtisadi, mədəni, informasiya təyinatlı inteqrasiya və unifikasiya prosesi.**
 - e) Regional ittifaqların dezinteqrasiyası prosesi.
161. Sual: Təsərrüfat həyatının tarixi beynəlmilləşməsi hansı sferada baş vermişdir?
- a) İstehsal.
 - b) Tədavül.
 - c) İstehlak.
 - d) Mübadilə.**
 - e) Kooperasiya.
162. Sual: Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsində nə qədər insan çalışır, insanların neçə nəfəri Azərbaycandır və neçə faizi Azərbaycanlılardır?
- a) 21000 insan, 4000 nəfər – 80 %**
 - b) 25000 insan, 3600 nəfər – 75 %
 - c) 30000 insan, 4200 nəfər – 56 %
 - d) 31000 insan, 3000 nəfər – 90 %
 - e) 33000 insan, 5000 nəfər – 80 %

163. Sual: Qloballaşmanın hərəkətverici amilləri hansılardır?

- a) **İstehsalın delokallaşması.**
- b) Tədavül sferasının genişlənməsi.
- c) İqtisadi böhranlar.
- d) Müharibələr və təbii fəlakətlər.
- e) Deinteqrasiya meyilləri.

164. Sual: İnteqrasiya prosesinin klassik təsnifatını hansı alim vermişdir?

- a) C.Mill
- b) K.Marks
- c) D.Rikardo
- d) **B.Balaşi**
- e) R.Şuman

165. Sual: Qloballaşmanın hərəkətverici gücləri hesab olunmur?

- a) ETT-nin yeni dalğası;
- b) TMK-lann fəaliyyəti;
- c) İnternetin genişlənməsi;
- d) Qlobal problemlərin çoxalması
- e) **Millitarizasiyanın güclənməsi.**

166. Sual: Qlobal problemlərin əlamətlərinə aid deyil?

- a) Onlar təxirəsalınmazdırlar və gələcək nəsillərə ötürülməsi yolverilməzdir.
- b) Onlann yaranışı və inkişafı qarşılıqlı əlaqəlidir.
- c) Problemlərin həlli bəşəriyyətin səylərinin birləşdirilməsini tələb edir.
- d) Onlar ümumi xarakter daşıyır və bütün ölkələri əhatə edirlər.
- e) **Həmməsi aiddir.**

167. Sual: Hansılar «Qloballaşma indeksinin» hesablamasında əsas götürülmür?

- a) Xarici birbaşa və portfel investisiyalar.
- b) Beynəlxalq turizmin həcmi.
- c) Telefon trafikinin həcmi
- d) Şəxsi pul köçürmələri
- e) **Millitarizasiyanın səviyyəsi.**

168. Sual: Qlobal inkişaf problemlərinin həlli yollarına belə yanaşma mövcud deyil?

- a) **İyerarxik.**
- b) Texnokratik.
- c) Fəlsəfi.
- d) Eksiztensial.

e) Mədəni.

169. Sual: «Dемоqrafiya» elminin konkret obyektı nədir?

- a) Təbiət.
- b) Cəmiyyət.
- c) Əhali.**
- d) İnstitusionalizm.
- e) Plyuralizm.

170. Sual: «Dемоqrafiya» elminin predmetinə öyrənilməsi aid deyil?

- a) Miqrasiya.
- b) Militarizasiya.**
- c) Yaş strukturu.
- d) Milli tərkib
- e) Əhalinin coğrafi yerləşməsi.

171. Sual: «Dемоqrafik partlayış» nədir?

- a) Yüksək səviyyəli miqrasiya
- b) Remiqrasiyanın məhdudlaşması.
- c) Təyin edilmiş ərazidə ərazidə imiqrantların say çoxluğu.
- d) Təyin edilmiş ərazidə çox yüksək olan əhali artımı**
- e) Təyin edilmiş ərazidə aşağı səviyyəli əhali artımı

172. Sual: Əhalinin təkrar istehsalı?

- a) Əhalinin yenidən məskunlaşması.
- b) Əhalinin deportasiyası.
- c) Doğum və ölüm nəticəsində əhalinin yeniləşməsi prosesi.
- d) Doğum, ölüm və miqrasiya nəticəsində əhalinin fasiləsiz təzələnməsi prosesi.**
- e) Miqrasiya nəticəsində əhalinin fasiləsiz təzələnməsi prosesi

173. Sual: Dünya əhalisinin neçə faizi inkişaf etməkdə olan ölkələrin payına düşür?

- a) 15%-i
- b) 50%-i.
- c) 40%-i.
- d) 30%-i.
- e) 90%-i.**

174. Sual: Dünya əhalisinin neçə faizi şəhərlərdə yaşayır?

- a) 15%-i.
- b) 29%-i.

- c) **48%-i**
- d) 77%-i.
- e) 92%-i.

175. Sual: Dünya əhalisinin dəniz sahili ərazisində necə faizi məskunlaşmışdır?

- a) 5%-i.
- b) 20%-i.
- c) **30%-i.**
- d) 50%-i.
- e) 80%-i.

176. Sual: Urbanizasiya nədir?

- a) Əhali sayının artımı
- b) Əhali sayının azlması
- c) Əhalinin geniş miqrasiyası
- d) Şəhər əhalisinin kədlərə axını.
- e) **Kənd əhalisinin şəhərə axını.**

177. Sual: Ruralizasiya nədir?

- a) Miqrasiyanın məhdudlaşması.
- b) Əhalinin şəhər ətrafında məskunlaşması.
- c) **Şəhər əhalisinin kədlərə axını.**
- d) Kənd əhalisinin şəhərə axını.
- e) Kənd əhalisini iri yaşayış məntəqələtinə köçü.

178. Sual: Suburbanizasiya nədir?

- a) Urbanizasiyanın məhdudlaşması prosesi.
- b) Şəhərlərdə istehsal müəssisələrinin köçürülməsi.
- c) Şəhər ətrafında sənayeləşməsin genişlənməsi.
- d) **Təminatlı ailələrin müəyyən qisminin şəhərətrafi zonaya axını.**
- e) Təminatlı ailələrin müəyyən qisminin kəndlərə axını.

179. Sual: Dünya iqtisadiyyatının subyektlərinə hansılar daxil deyil?

- a) Milli dövlətlər.
- b) Transmilli Korporasiyalar
- c) Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar.
- d) Regional inteqrasiyalı təsərrüfat birlikləri
- e) **İqtisadi rayonlararası təsisatlar.**

180. Sual: Beynəlxalq əmək miqrasiyası yaradan səbəblər?

- a) Siyasi.
- b) İqtisadi.**
- c) Ekoloji
- d) İdeoloji.
- e) Koffesial.

181. .Sual: Demoqrafik keçid?

- a) Doğum və ölüm göstəricilərinin dəyişməsi ilə urbanizasiyanın genişlənməsi
- b) Miqrasiya prosesləri ilə bağlı ölkələrin əhali sayının azalması.
- c) miqrantlar hesabına plka əhalisinin artması.
- d) Doğum və ölüm göstəricilərinin sürətli aşağı düşməsi ilə nəsillərin dəyişməsi.**
- e) Ölüm göstəricilərinin aşağı düşməsi ilə əhalinin artımı.

182. .Sual: Ənənəvi cəmiyyətdən müasir cəmiyyətə keçidlə xarakterik olan demoqrafik vəziyyət?

- a) Demoqrafik inkişaf.
- b) Demoqrafik yükləmə.
- c) Demoqrafik keçid.**
- d) Demoqrafik qocalma.
- e) Demoqrafik partlayış

183. .Sual: İşsizlik növlərinə aid deyil?

- a) Tsiklik işsizlər.
- b) Marjinal işsizlər.
- c) Marjinal işsizlər.**
- d) Friksion işsizlər
- e) Struktur işsizlər.

184. Sual: Demoqrafik yükləmə əmsalı hesablanır?

- a) Təqayüd yaşda olanların uşaqların sayına nisabəti ilə.
- b) Uşaqların əmək qabiliyyətili əhali sayına nisabəti ilə.
- c) İşsizlərin əmək qabiliyyətili əhali sayına nisabəti ilə.
- d) Əmək qabiliyyətili əhali sayının uşaqlar və təqayüd yaşda olanların nisabəti ilə.**
- e) Uşaqların və təqayüd yaşında olanların əmək qabiliyyətili əhali sayına nisabəti ilə.

185. Sual: Dünya ərzaq təminatının əsas mənbəyi kimi çıxış edir?

- a) Kənd təsərrüfatı.**
- b) Meşə təsərrüfatı.
- c) Balıqçılıq.
- d) Çörəkbişirmə və un məmulatlarının istehsalı sənayesi.
- e) Heç biri.

186. Sual: Dünya ərzaq təhlükəsizliyi əsas təminat göstəricisi?

- a) Ət məhsulları ehtiyatlarının keçicilik həcmi.
- b) Ət və süd məhsulları ehtiyatlarının adambaşma düşən miqdarı.
- c) Ət, süd və tərəvəz məhsulları ehtiyatlarının keçicilik həcmi və adambaşma düşən həcmi.
- d) Taxıl ehtiyatlarının keçicilik həcmi və adambaşma düşən istehsalı.**
- e) Ət, süd, taxıl ehtiyatlarının keçicilik həcmi və adambaşma düşən miqdan.

187. Sual: Ərzaq təhlükəsizliyinin təminatında dünya üzrə adambaşma düşən taxıl istehsalının göstəricisi?

- a) 55 kq.
- b) 136 kq.
- c) 211 kq.
- d) 327 kq.**
- e) 412 kq.

188. Sual: Minimum istehlak səbəti?

- a) Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini təmin edən məhsullar çeşidi.
- b) Dünya ərzaq ehtiyatlarının minimal həcmi.
- c) İnsanm fiziki qüvvəsini bərpa etmək üçün zəruri ərzaq çeşidi.
- d) İnsanm fiziki qüvvəsini bərpa etmək üçün minimal ərzaq və xidmət çeşidi
- e) İnsanın fizioloji tələbləri üçün zəruri olan qida məhsulları çeşidi.**

189. Sual: Yaşayış minimumu?

- a) İnsan kapitalının dəyəri
- b) Bir il ərzində insan lazım olan qida məhsullarının ümumi həcmi.
- c) İnsanın əmək fəaliyyətinin saxlanılması üçün qida məhsullarının ümumi həcmi.
- d) İnsanın həyat fəaliyyətinin saxlanılması üçün minimal zəruri olan rifah və həyat vasitələri çeşidi.**
- e) Adambaşma düşən minimal zəruri ərzaq məhsullarının həcmi.

190. Sual: Azərbaycan Respublikasında 2010-cu il üçün ölkə üzrə yaşayış minimumunun həcmi?

- a) 46 manat
- b) 65 manat
- c) 78 manat
- d) 87 manat.**
- e) 96 manat

191. Sual: Azərbaycan Respublikasında 2010-cu il üzrə hansı əhali kateqoriyası üzrə 96 manat həcmində yaşayış minimumu təyin edilmişdir?

- a) Ümumi ölkə üzrə;
- b) Əmək qabiliyyətli əhali üçün;**
- c) Pensiyaçılar üçün;
- d) Uşaqlar üçün.
- e) Belə təyinat aparılmamışdır.

192. Sual: Orqanizmin həyatının saxlanılması üçün minimal qidanın çatışmamazlığı və ya tamam olmaması vəziyyəti?

- a) Mütləq aclıq.**
- b) Nisbi aclıq.
- c) Yanaclıq.
- d) Orta aclıq.
- e) Heçbiri.

193. Sual: Nisbi aclıq?

- a) Orqanizmin həyatının saxlanılması üçün minimal qidanın çatışmamazlığı və ya tamam olmaması
- b) Orqanizmin aktiv fəaliyyətini saxlamaq üçün xroniki olaraq zəruri vitaminləri çatışmayan ərzaq məhsulları ilə qidalanma.**
- c) Orqanizmin həyatının saxlanılması üçün normaya uyğun qida ehtiyatı.
- d) Qidanın çatışmamazlığının minimal həddi.
- e) Heçbiri.

194. Sual: İnsanlar öz əmək qabiliyyətlərini sabit saxlamaq üçün elmi əsaslandırılmalarla görə gün ərzində neçə kilokalori enerji ekvivalentində ərzaq qəbul etməlidir?

- a) 300.
- b) 1100
- c) 2600.**
- d) 5900
- e) 11100.

195. Sual: Kritik aclıq vəziyyəti neçə kilokalori enerji ekvivalentində ərzaq qəbulunda baş verir?

- a) 50.
- b) 500.
- c) 850.
- d) 1000.**
- e) 4500.

196. Sual: İnsanın, ailənin əsas fizioloji və sosial tələblərini ödəmək üçün istehlak malları və xidmətlər çeşidinin alınması xərcləri?

- a) **Minimum istehlak büdcəsi**
- b) İstehlak qiymətləri indeksi.
- c) Paritet İstehlak Qabiliyyəti.
- d) Minimum istehlak səbəti.
- e) Yaşayış minimumu.

197. Sual: Təsbit edilmiş vaxt ərzində müvafiq əmtəə və xidmətlər qrupunun orta səviyyəsinin nisbi dəyişilməsini xarakterizə edən əmsal?

- a) **İstehlak qiymətləri indeksi**
- b) Qloballaşma indeksi
- c) Cinni əmsalı.
- d) İnsan kapitalı indeksi.
- e) Heçbiri.

198. Sual: Müxtəlif ölkələrin valyutalarının, pul vahidlərinin əsas istehlak mallarının alışı üzrə təyin edilən müqabil nisbəti?

- a) İstehlak qiymətləri indeksi
- b) Minimum istehlak büdcəsi.
- c) İnsan inkişafı indeksi.
- d) **Ahıcılıq Qabiliyyəti Paritet.**
- e) Valyuta məzənnəsi.

199. Sual: Enqel qanunu?

- a) **Gəlirlər artdıqca ərzaq xərcləri azalır, ikinci dərəcəli şeylərə - xidmətə olan xərclər artır.**
- b) Əhali gəlirlərinin artım ölçüsü ilə rifah proporsional olaraq yüksəlir.
- c) Yemək xərcləri uzunmüddətli istifadə predmetlərinə, səyahət və əmanətlərə nisbətdə daha da artır.
- d) Yemək xərcləri artır, uzunmüddətli istifadə xərcləri azalır.
- e) Əhali gəlirləri azalır, uzunmüddətli istifadə xərcləri proporsional olaraq yüksəlir.

200. Sual: BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının əsas funksiyalarına daxil deyil?

- a) Aclıq ləğvi;
- b) Qidalanmanın və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması;
- c) Ərzaq, kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq məhsullarının istehsalı, emalı və bölgüsünün yaxşılaşdırılması;
- d) Kənd təsərrüfatı rayonlarının inkişafına və kənd əhalisinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına köməklik göstərmə
- e) **Regional ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi.**

201. Sual: Hansı ölkə daha çox neft ehtiyatlarına malikdir?
- a) Küveyt.
 - b) İran
 - c) ABŞ
 - d) Səudiyyə Ərəbistanı**
 - e) Venesuela
202. Sual: Hansı ölkə daha çox təbii qaz ehtiyatlarına malikdir?
- a) ABŞ.
 - b) Rusiya.**
 - c) İran.
 - d) Çin.
 - e) Qətər.
203. Sual: Enerji resurslarının hasilatı və onların müxtəlif enerji növlərinə çevrilməsini reallaşdıran istehsal və xidmət sahələri məcmusu?
- a) Yanacaq sənayesi.
 - b) Elektroenergetika.
 - c) Yanacaq-Energetika Kompleksi.**
 - d) İstilik Elektrik Stansiyası.
 - e) Atom Elektrik Stansiyası.
204. Sual: Dünya iqtisadiyyatında ən çox xüsusi çəkiyə malik enerjidaşıyıcısı?
- a) Neft**
 - b) Təbii qaz.
 - c) Daş gömür
 - d) Kondensat.
 - e) Biokütlə.
205. Sual: Mineral resurslara aiddir?
- a) Hidroenerji ehtiyatları.
 - b) Qeyri-filiz faydalı qazıntılar.**
 - c) Meşə fondu.
 - d) Hava kütləsi.
 - e) Heçbiri.
206. Sual: Daha çox mineral xammal idxal edən ölkə?

- a) ABŞ.
- b) Rusiya.
- c) Çin.
- d) Yaponiya.**
- e) Hindistan.

207. Sual: Alternativ enerji növünə aiddir?

- a) Torf.
- b) Hidroenerji.
- c) Nüvə enerjisi.
- d) Külək enerjisi.**
- e) Yanar şistlər.

208. Sual: Troposferi, bütün hidrosfer və litosferin yuxarı hissənin əhatə edən sfera?

- a) **Ekosfera.**
- b) Biosfera
- c) Neosfera.
- d) Atmosfera
- e) İonosfera.

209. Sual: Quru səthini dağdan bütün təbii proseslərin məcmusu?

- a) Antropogen fəaliyyət.
- b) Sunami.
- c) Rekultivasiya.
- d) Eroziya.**
- e) Ekologiya.

210. Sual: Əsas qlobal ekoloji problem deyil?

- a) Təbii ehtiyatların tükənməsi təhlükəsi.
- b) Ətraf mühitin çirklənməsi.
- c) Təbii mühitin mühafizəsinin pozulması.
- d) Əhalinin yaşayış vasitələri ilə təmin olunmasının pisləşməsi
- e) Suburbanizasiyanın genişlənməsi.**

211. .Sual: Qlobal ekoloji problemin kəskinləşmə səbəbləri sırasına daxil deyil?

- a) Okean və dənizlərdə gəmilərin qəzaya uğraması
- b) Avtomagistallarda avtomobil qəzaları**
- c) Kanalizasiya və çirkəb suların yetərincə təmizlənməməsi.
- d) Sənaye müəssisələri və radioloji stansiyalar
- e) Tufan və daşqınlar.

212. Sual: Ekoloji iqtisadiyyat əsaslanır?

- a) ETT-nin inkişafı və ətraf mühitin qorunmasına.
- b) Ekologiyanın qorunmasına.
- c) Bazar iqtisadiyyatını genişlənməsinə.
- d) İqtisadiyyatın ekoloji məhdudlaşmalarla inkişafına.**
- e) Avtarkiya iqtisadiyyatına.

213. Sual: Davamlı inkişaf konsepsiyasının prioritetlərindən birinə görə?

- a) Gələcək nəsillər əlavə ödənişlər aparmırlar.
- b) Gələcək nəsillərə əlavə xərclər qalmır.**
- c) İqtisadiyyat bazar sistemi ilə irəliləyir.
- d) Bazar iqtisadiyyatı təkmilləşir.
- e) İstehlak mallarının çişidi yaxşılaşır.

214. Sual: BMT-nin təbiəti mühafizə proqramı?

- a) **UNEP.**
- b) YUNESKO.
- c) YUNIDO.
- d) UNCHR.
- e) UNODC

215. Sual: «Kioto protokolu» nəyi məhdudlaşdırır?

- a) Karbon qazı emmissiyası.**
- b) Flora və faunadan istifadəsinin.
- c) Nüvə energetikasını.
- d) Hidroenerjidən istifadəni
- e) Meşələrinin qırılmasını.

216. Sual: Yer kürəsi resurslarının fiziki məhdudluğu ilə bağlı missiyalı beynəlxalq təsisat?

- a) Londonklubu.
- b) Paris klubu.
- c) Roma Klubu.**
- d) Berlin Klubu.
- e) Tokio klubu.

217. Sual: Ekoloji pessimizm tərəfdarı?

- a) Bell.
- b) Kan.

- c) Toffler.
- d) Judenelə
- e) **Medouz.**

218. Sual: «Dünya iqtisadiyyatı» fənni öyrənir?

- a) Müəssisələr iqtisadiyyatını.
- b) Milli iqtisadiyyatı.
- c) Kooperativ iqtisadiyyatı.
- d) **Qlobal iqtisadiyyatı**
- e) Bazar iqtisadiyyatını

219. Sual: Avtarkiya nədir?

- a) Xarici dünya ilə azad və qarşılıqlı iqtisadi əlaqədə qurma.
- b) İnkişaf etmiş ölkələrin məcmu iqtisadiyyatı.
- c) İnkişaf etməkdə olan ölkələrin məcmu iqtisadiyyatı.
- d) Keçid iqtisadiyyatı ölkələrinin məcmu iqtisadiyyatı.
- e) **Öz resurslarına istinadən iqtisadiyyat qurma üsulu.**

220. Sual: 1951-ci ilin aprel ayında yaradılmış Avropa Kömür və Polad Birliyinə daxil olan ölkələri seç:(Düzgün cavabların sayı 1-dən çoxdur)

- a) **Almaniya**
- b) **Belçika**
- c) Polşa
- d) Ruminiya
- e) **Niderland**

221. Sual: 1957-ci idə yaradılmış bu birlik 1994-cü ildən Avropa ittifaqı adlandırılmışdır. Bu hansı birlikdir?

- a) Avropa təhlükəsizlik və əməkdaşlıq birliyi
- b) Avropa kömür və polad birliyi
- c) **Avropa iqtisadi birliyi**
- d) Avropa Atom enerjisi birliyi
- e) Avropa Mərkəzi Bankı

222. Sual: NAFTA hansı ölkələri birləşdirir və neçənci ildə yaranıb?

- a) ABŞ, Meksika, Panama; 1992
- b) ABŞ, Panama, Kuba; 1993
- c) ABŞ, Kanada, Qrenlandiya; 1994
- d) **ABŞ, Kanada, Meksika; 1992**
- e) ABŞ, Kanada, Meksika; 1996

223. Sual: Ümumi nəqliyyat şəbəkəsi uzunluğunun 80%-ə qədəri, cəmi yükdaşıma dövriyyəsinin 70%-i (dəyər göstəricisi ilə 80%-i) sərnişin daşınmasının daha çox hissəsi hansı ölkələrin payına düşür?

- a) PSÖ
- b) İEOÖ
- c) YSÖ
- d) Neft-dollar ölkələri
- e) **İEO**

224. Sual: Dünya üzrə müvafiq olaraq nəqliyyat şəbəkəsinin uzunluğuna, daha sonra sıxlığına görə birinci olan regionların adlarının düzgün verildiyi variantı seçin:

- a) Avstraliya, Avropa
- b) Avropa, Asiya
- c) Afrika, Asiya
- d) Cənubi Amerika, Avropa
- e) **Şimali Amerika, Avropa**

225. Sual: Kənd təsərrüfatında əsas istehsal amili nədir?

- a) istehsal maşınları
- b) işçi qüvvəsi
- c) mal-qara
- d) **torpaq**
- e) ixtisaslaşma

226. Sual: «Yaşıl inqilab»ın vətəni haradır?

- a) Çin
- b) Kanada
- c) **Meksika**
- d) ABŞ
- e) CAR

227. Sual: İlk istehsal baxımından sənayenin bölündüyü sahələri seçin: (Düzgün cavabların sayı 1-dən çoxdur)

- a) **Hasilat**
- b) Yüngül
- c) Yeyinti
- d) **Emal**
- e) Metal emalı

228. Sual: «Dемоqrafik inqilab» anlayışı ilk dəfə bu şəxs tərəfindən iqtisadi ədəbiyyata daxil edilmişdir. Bu kimdir?

- a) Frenk Nautstayn
- b) Landri Adolf**
- c) Paul Cekson
- d) Cek Briston
- e) Pol Reyter

229. Sual: Əhalinin təbii artımına görə diqqəti daha çox cəlb edən regionlar: (Düzgün cavabların sayı 1-dən çoxdur)

- a) Şimali Avropa
- b) Şimali Amerika
- c) Cənubi Asiya**
- d) Cənub-Şərqi Asiya**
- e) Cənubi Avropa

230. Sual: Aşağıdakı ölkələrdən hansılar öz iqtisadi strategiyasında liberal inkişaf modelinə üstünlük verirlər? (Düzgün cavabların sayı 1-dən çoxdur)

- a) ABŞ
- b) Kanada**
- c) Filippin
- d) Fransa**
- e) Rusiya

231. Sual: Bu model Almaniyada daha geniş istifadə olunur. Gənclərə, fermerlərə dövlət yardım edir. Əhalinin rifah halının təmin edilməsində dövlətin vəzifələri genişləndirilir. Bu hansı modeldir?

- a) Liberal model
- b) Korporativ-idarəetmə modeli
- c) Demokratik-korporativçilik modeli
- d) Sosial-bazar modeli**
- e) Demokratik Keyns modeli

232. Sual: İqtisadi inkişaf səviyyəsinə daxil deyildir?

- a) ÜDM-in həcmi
- b) Hər nəfərə düşən ÜDM
- c) Əhalinin sayı**
- d) Kapital qoyuluşunun həcmi
- e) Əmək məhsuldarlığı

233. Sual: Şərq istehsal üsulunda torpaqdan istifadə hansı prinsipə əsaslanırdı?

- a) **Torpağın ömürlük istifadə edilməsi**
- b) Torpağın müvəqqəti istifadə edilməsi
- c) Torpağın icarə üsulu ilə idarə edilməsi
- d) Torpağın yarımdənliqlə istifadə edilməsi
- e) Torpağın satın alınması yolu ilə istifadə edilməsi

234. Sual: Dünya bazarı nə vaxt formalaşmışdır?

- a) XVII-XVIII əsrlərdə
- b) XVIII əsrin axırlarında
- c) **XIX-XX əsrlərdə**
- d) XX əsrin ikinci yarısında
- e) XX-XXI əsrlərdə

235. Sual: BVF-un məlumatına görə dünya ölkələri və başqa idarəçilikdə olan ərazilərin birlikdə sayı?

- a) 190
- b) 200
- c) 226
- d) 236
- e) **246**

236. Sual: Bu ölkələrdən hansı Aİ-yə daxil deyil?

- a) Estoniya
- b) **İsveçrə**
- c) İsveç
- d) İtaliya
- e) Polşa

237. Sual: Bu ölkələrin hansı OPEK-ə daxil deyil?

- a) Kuveyt
- b) İraq
- c) Liviya
- d) **Ekvador**
- e) BƏƏ

238. Sual: II Dünya müharibəsindən sonra Yaponiya iqtisadiyyatının dirçəlişinə yardım etmiş dövlət:

- a) Almaniya
- b) Fransa
- c) Rusiya

- d) ABŞ
- e) Çin

239. Sual: Aşağıdakılardan hansı Yaponiya iqtisadiyyatına xas olan əlamət deyil?

- a) Yaponiya – avtomobil istehsalına görə dünyada ikinci yeri tutur.
- b) Hazırda Yaponiyada ildə orta hesabla 100 mln. ton polad istehsal edilir.
- c) Dünya üzrə Robot istehsalının 50%-nə sahibdir.
- d) **Kənd təsərrüfatında əmək məhsuldarlığı yüksəkdir.**
- e) Burada xırda kəndli əmtəə təsərrüfatları mövcuddur.

240. Sual: Aşağıdakılardan hansı Yaponiya iqtisadiyyatına xas olan əlamət deyil?

- a) **Zəngin təbii resurslara malikdir.**
- b) Xırda kəndli əmtəə təsərrüfatları mövcuddur.
- c) Kənd təsərrüfatında əmək məhsuldarlığı aşağıdır.
- d) Dünya xammal bazarında güclü alıcı kimi çıxış edir.
- e) Maşınqayırma sənayesi üzrə yüksək ixtisaslaşma mövcuddur.

241. Sual: Bu ölkə ən «qocaman» bazar iqtisadiyyatı ölkəsidir. Xüsusi sahibkarlığa əsaslanan iqtisadi münasibətlər, ilk beynəlxalq kompaniyalar bu ölkədə yaranmışdır. Bu hansı ölkədir?

- a) Fransa
- b) ABŞ
- c) İspaniya
- d) **Böyük Britaniya**
- e) Portuqaliya

242. Sual: Kənd təsərrüfatı məhsullarının həcminə görə Qərbi Avropada birinci yeri tutan ölkə hansıdır?

- a) İsveç
- b) Avstriya
- c) Böyük Britaniya
- d) Almaniya
- e) **Fransa**

243. Sual: Üzümçülük və şərabçılığa görə dünyada İtaliya ilə I və II yerləri bölüşən ölkə hansıdır?

- a) İspaniya
- b) Avstriya
- c) **Fransa**
- d) Danimarka
- e) Lüksemburq

244. Sual: Turistlərin sayına və bu sahədən olan gəlirə görə dünyada 1-ci yeri tutan ölkə hansıdır?
- a) Braziliya
 - b) Kanada
 - c) Misir
 - d) Fransa**
 - e) İspaniya
245. Sual: Avropada vahid ittifaqın yaradılmasına daha çox cəhd etmiş və bu sahədə çoxlu təkliflər vermiş dövlət hansıdır?
- a) Almaniya
 - b) Fransa**
 - c) Avsiriya
 - d) Niderland
 - e) Hollandiya
246. Sual: Avropanın yüksək iqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə fərqlənən regionu hansıdır?
- a) Şimal-şərqi Avropa
 - b) Cənub-şərqi Avropa
 - c) Şərqi Avropa
 - d) Qərbi Avropa**
 - e) Cənubi Avropa
247. Sual: Neft ehtiyatına görə dünyada birinci yeri tutan dövlət və ehtiyatın miqdarı:
- a) Rusiya – 34,8 mlrd.ton
 - b) Küveyt – 41,3 mlrd.ton
 - c) BƏƏ – 35,6 mlrd.ton
 - d) İraq – 34,7 mlrd.ton
 - e) Səudiyyə Ərəbistanı– 37, 8 mlrd.ton**
248. Sual: Aşağıda sadalanan amillərdən hansı XX əsrin sonunda kənd təsərrüfatının inkişafına mühüm təsir göstərmişdir?
- a) dünya iqtisadiyyatının qloballaşması
 - b) xarici ticarətin liberallaşması
 - c) elmi-texniki inqilabın coşğun inkişafı
 - d) transmilliləşmə
 - e) əhəlinin sayının artımı**
249. Sual: İkinci dünya müharibəsindən sonra 70-ci illərə qədər dünya iqtisadiyyatı ümumilikdə hansı vəziyyətdə idi?

- a) Sabit;
- b) Böhran;
- c) Tarazlıq;
- d) Həddən artıq qeyri-sabit;
- e) **Yüksəliş;**

250. Sual: Aşağıda sadalanan sənaye sahələrindən hansı dünyanın aqrosənaye kompleksinin strukturunda həlledici rol oynayır?

- a) **kənd təsərrüfatının maşınqayırması**
- b) kənd təsərrüfatı
- c) kənd təsərrüfatı məhsullarının xarici ticarəti
- d) ərzağın istehsalı
- e) ASK-nın infrastrukturunu

251. Sual: BMT-nin ərzaq və kənd təsərrüfatı üzrə aparıcı təşkilatı:

- a) YUNİDO
- b) **FAO**
- c) YUNEP
- d) YUNKTAD
- e) ÜTT

252. Sual: Müasir dünya iqtisadiyyatı hansı şəkildə olmuşdur?

- a) monosentik;
- b) **çoxqütblü;**
- c) simmetrik;
- d) təkqütblü;
- e) düzgün cavab yoxdur;

253. Sual: Aşağıda göstərilmiş amillərdən hansı kənd təsərrüfatı məhsullarının dünya bazarına son illərdə daha böyük təsir göstərir:

- a) əmtəə nomenklaturasının yüksək bərpa olması qabiliyyəti
- b) **bazar konyukturasının konkret şəkildə əmələ gələn təbii iqlim şəraitindən asılılığı**
- c) bir çox əmtəələrə olan tələbin artmaqda olan qeyri-qənaətbəxşsliyi
- d) artmaqda olan istehsalat məsrəfləri
- e) artmaqda olan istehsalat məsrəfləri

254. Sual: Müasir dünya ölkələrinin inkişafındakı qeyri-bərabərlik və ziddiyətlik:

- a) azalmışdır;
- b) güclənmişdir;
- c) dayanmışdır;
- d) **sürətli çoxistiqamətli xarakterə malikdir;**

e) düzgün cavab yoxdur;

255. Sual: Aqrosənaye kompleksi məhsulunun XXI əsrin əvvəllərindəki dünya ixracı üçün hansı tendensiyası daha xarakterikdir?

- a) **ərzaq və kənd təsərrüfatı xammalının ixracında artım**
- b) ərzaq ixracının artımı və kənd təsərrüfatı xammalının ixracının azalması
- c) ərzağın ixracının azalması və kənd təsərrüfatı xammalının ixracının artması
- d) ərzaq və kənd təsərrüfatı xammalının ixracının mühüm şəkildə aşağı düşməsi
- e) düzgün cavab yoxdur

256. Sual: Müasir dünya iqtisadiyyatında:

- a) lider ölkələr əvvəlki kimi qalmışdır;
- b) **lider ölkələr dəyişmişdir;**
- c) yeni regional qruplaşmalar yaranır;
- d) ölkələrin sabit birləşmələri mövcuddur;
- e) düzgün cavab yoxdur;

257. Sual: ETTKİ-in ASK cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrdə inkişafının əsas tendensiyasını müəyyənlədirin:

- a) kənd təsərrüfatı məhsulunun istehsalının maliyyələşdirilməsində qabaqlayıcı artım
- b) kənd təsərrüfatı məhsulunun emalı sahələrinin və ASK infrastrukturunun maliyyələşdirilməsindəki qabaqlayıcı artım
- c) **ASK-nın maliyyələşdirilməsindəki fərdi sektorun rolunun aşağı düşməsi**
- d) ASK-nın maliyyələşdirilməsində dövlətin rolunun gücləndirilməsi.
- e) düzgün cavab yoxdur

258. Sual: Dünya iqtisadiyyatının və dünya təsərrüfatı əlaqələrinin müasir vəziyyəti nə ilə xarakterizə olunur?

- a) **bazar münasibətlərinin total üstünlüyü;**
- b) bazar münasibətlərinin məhdud şəkildə yayılması;
- c) ideoloji təsəvvürlərə əsaslanmış münasibətlərin üstünlüyü;
- d) siyasi razılaşmalara əsaslanmış münasibətlərin üstünlüyü;
- e) düzgün cavab yoxdur;

259. Sual: Son onilliklərdə neftin dünya hasilatındakı artım templəri dünya iqtisadiyyatının inkişafı dinamikasına nisbətən ümumilikdə:

- a) xeyli aşağı idi
- b) təqribən eyni idi
- c) xeyli yuxarı idi
- d) **Həddən artıq qeyri-sabit idi və bazar konyukturasının hazırkı vəziyyətindən asılı olaraq, bu və ya digər tərəfə tərəddüd üdirdi**
- e) düzgün cavab yoxdur

260. Sual: İqtisadi inkişafın qeyri bərabərliyi haqqında danışarkən biz nəyi nəzərdə tuturuq?

- a) **əhalinin həyat səviyyəsindəki fərq;**
- b) ölkənin sosial-siyasi inkişafındakı müxtəlif mərhələlər;
- c) sənayecə inkişafın və əməyin texniki təchizatının qeyri-bərabər səviyyələri;
- d) milli iqtisadiyyatın açıqlığındakı müxtəlif dərəcəlik;
- e) düzgün cavab yoxdur;

261. Sual: Düzgün variantı seçin:

- a) neftin dünya bazarının inkişafındakı müasir mərhələsi üçün OPEK üzvü ölkələri təsirinin artımı daha xarakterikdir;
- b) neftin dünya bazarının inkişafındakı müasir mərhələsi üçün OPEK üzvü ölkələrinin rolunun aşağı düşməsi daha xarakterikdir
- c) neftin dünya bazarının inkişafındakı müasir mərhələsi üçün «yeddi bacı» iri qərb kompaniyalarının kartelinin başçılığı daha xarakterikdir;
- d) dünya neft bazarının müasir inkişaf mərhələsi - birja ticarəti həcmələrinin, xüsusilə «kağız nefti» ilə tədavüllərin və bazarın qeyri-sabitliyinin güclənməsi ilə xarakterizə olunur**
- e) Bazarda xüsusi bir hadisə baş vermir, o, təklif və tələb nisbətinin ənənəvi kateqoriyaları çərçivəsində inkişaf edir.

262. Sual: Hansı şərt daxilində dünya ölkələri arasındakı iqtisadi inkişaf səviyyələrinin bəzi bərabərliklərini gözləmək olar:

- a) YSÖ qrupu post sosialist ölkələrinin hesabına genişlənəcək;
- b) əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM-un artım templəri artacaq;
- c) sürətli inkişafın tendensiyaları “mərkəz” ilə müqayisədə “periferiya” hissədə daha çox qalacaq;**
- d) ABŞ ticarət defisiti Çin ilə müqayisədə artacaq;
- e) düzgün cavab yoxdur;

263. Sual: Uzunmüddətli perspektivdə - cari yüzilliyin sonuna qədər dünyanın yanacaq-energetika xammalı bazarının formalaşmasında və inkişafında hansı amillər müəyyənləşdirici olacaq:

- a) karbohidrogen xammal yataqlarının artıq 2045-4050-ci illərə doğru qaçılmaz şəkildə tam bitməsi (emalı) və bir nəticə kimi dünya bazarında yanacaq-enerji ehtiyatlarının meylsiz artan defisiti
- b) karbohidrogen xammalın təbii ehtiyatları XXI əsrin sonuna qədər dünya iqtisadiyyatının müvafiq tələblərinin ödənilməsi üçün tamamilə qənaətbəxş olaraq qalacaq
- c) karbohidrogen xammalın hasilatı, nəqli və təkrar emalı məsrəfləri sürətli templərlə artacaq, bu, yanacağın və enerjinin əldə edilməsi mənbələrinin digər alternativ növlərinin xeyrinə olaraq, ona olan tələbatın artımını xeyli geri salacaq**

- d) yanacaq bərk növlərinə və onun böyük ehtiyatlarına olan tələbin meylsiz artımı cari yüzilliyin sonuna qədər dünya bazarında yanacaq-energetika xammalının xroniki çatızmamazlığından qaçmağa imkan yaradacaq
- e) Enerjinin əldə edilməsindəki digər alternativ mənbələrdən onun istehsalındakı sürətli artım dünya iqtisadiyyatının gələcək inkişafındakı müvafiq tələbləri tam şəkildə ödəməyə imkan yaradacaq

264. Sual: Roma müqaviləsinin əsas məqsədi nədən ibarət idi?

- a) **ümumi bazarın yaradılması;**
- b) siyasi ziddiyyətlərin aradan qaldırılması;
- c) vergi normalarının harmoniyalaşdırılması (uyğunlaşdırılması);
- d) Roma klubunun təsis;
- e) düzgün cavab yoxdur;

265. Sual: İnkişaf etmiş ölkələrin kimya sənayesindəki elmi-tədqiqat və təcrübə-konstruktor işləri (ETTKİ) üzrə məsrəflər məhsulun dəyərində neçə faizini təşkil edir.

- a) 5%-dən az
- b) təqribən 10;
- c) **təqribən 20;**
- d) təqribən 30;
- e) təqribən 40.

266. Sual: "İkisürətli Avropa" modelinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- a) AB-nə üzvlüyə yalnız inteqrasiya proseslərinin sürətlə inkişaf etdiyi avanqard ölkələri qəbul etmək;
- b) AB-nin genişlənməsinə maneçilik göstərməmək;
- c) AB-nin federativ dövlətə çevrilməsinə doğru sürətli hərəkətə və inteqrasiya templərinin istiqamətli sürətlənməsinə nail olmaq;
- d) **inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsinə və dərinləşməsinə hazır ölkələri gecikdirməmək, ayrı-ayrı ölkələrdəki inteqrasiyanın hansı şəkildə zəifləməsinə mane olmamaq;**
- e) düzgün cavab yoxdur;

267. Sual: Son onillikdə inkişaf etmiş ölkələrin ixracınakı kimyəvi məhsulun payı nə qədərdir? (%-lə) ?

- a) 2-3;
- b) **10-15;**
- c) 20-30;
- d) 40-50.
- e) düzgün cavab yoxdur

268. Sual: Avropa kömür və polad birliyinin təsis haqqında Paris müqaviləsini neçə ölkə imzalamışdır?

- a) 3;
- b) 4;
- c) 5;
- d) 6;**
- e) 7;

269. Sual: Aşağıda sadalanan ölkələrdən hansı son onillikdə kimya sənayesiə cəlb edilmiş xarici investisiyaların həcminə görə liderdir?

- a) Almaniya**
- b) Yaponiya
- c) ABŞ
- d) Böyük Britaniya
- e) Rusiya

270. Sual: Kimya sənayesi məhsullarının dünya istehsalındakı iri TMK-ların payı nə qədərdir?

- a) 10%- dən az
- b) 30-40%;
- c) 60-70%;**
- d) 90%- dən yuxarı
- e) düzgün cavab yoxdur

271. Sual: AB demək olar ki, yarıməsrlük mövcudluğu ərzində neçə mərhələ genişlənmə yaşamışdır?

- a) 2;
- b) 5;
- c) 7;**
- d) 10;
- e) 14;

272. Sual: Aşağıdakılardan hansı son illərin metallurğiyasında kapitalla qənaət edən istehsala parlaq nümunədir?

- a) Transmilli Korporasiyaların (TMK) iri strateji alyansları**
- b) fərdi TMK
- c) qarışıq kapitallı (dövlət və ya fərdi) müəssisələr
- d) Mini zavodlar
- e) düzgün cavab yoxdur

273. Sual: Aşağıda sadalanan ölkələrdən hansı MDB-nin tərkibinə daxil deyildir?

- a) Belorusiya;
- b) Litva;**

- c) Ermənistan;
- d) Azərbaycan;
- e) düzgün cavab göstərilməmişdir;

274. Sual: Qloballaşma çərçivəsində dünya metallurjiyasının başlıca islahatlaşdırma istiqamətlərindən biri :

- a) **kompaniyaların birləşməsi və mənimsənilməsi yolu ilə aktivlərin konsolidasiyasıdır**
- b) yeni xarici filialların yaradılması
- c) dövlətin xüsusi layihələrin tərəfkeş investoru kimi cəlb edilməsi
- d) Sahədəki outsorsinq
- e) düzgün cavab yoxdur

275. Sual: Son illərdə dünya metallurjiyasındakı «yeni proteksionizm» siyasəti nəyi göstərir:

- a) **gömrük rüsumları normalarının artırılması**
- b) gömrük rüsumları normalarının azaldılması
- c) tənzimlənmənin qeyri-tarif metodlarında daha geniş şəkildə tətbiqi
- d) tənzimlənmənin qeyri-tarif metodlarının rolunu nəzərə çarpacaq dərəcədə aşağı düşməsi
- e) düzgün cavab yoxdur

276. Sual: MDB çərçivəsi daxilində iqtisadi inteqrasiya əlaqələrinin inkişafı üçün hüquqi baza nədən ibarətdir?

- a) insan hüquqları haqqında deklarasiya;
- b) SSSR-nin yaranması haqqında müqavilə;
- c) **İqtisadi Birliyin yaradılması haqqında müqavilə;**
- d) Ukraynanın Rusiya ilə yenidən birləşməsi haqqında müqavilə;
- e) düzgün cavab yoxdur;

277. Sual: MDB məkanının ÜDM göstəricisi dünya ÜDM-nun neçə faizini təşkil edir?

- a) **3% - dən az;**
- b) təqribən 10%;
- c) 25-30%;
- d) 50%-dən çox;
- e) düzgün cavab yoxdur;

278. Sual: Dünya ticarətində əlvan və qara metallar arasındakı mühüm fərqlər sizcə nədə özünü biruzə verir?

- a) qiymət əmələgəlmə prinsipində
- b) **tədarüklərin coğrafiyasında**
- c) ticarətdəki idxalın «kənüllü məhdudiyyətlərinin» geniş tətbiqində
- d) Bazarın inhisarlaşması dərəcəsində
- e) düzgün cavab yoxdur

279. Sual: Dünyanın ÜDM-da MDB:

- a) MDB ölkələri iqtisadiyyatının natamam inkişafı;
- b) dünyanın bütün digər ölkələrinin yüksək inkişaf qabiliyyəti;
- c) statistik məlumatların qeyri-dəqiqliyi;
- d) MDB çərçivəsi daxilində qarşılıqlı əməkdaşlığın potensial imkanlarının həyata keçirilməsi;**
- e) düzgün cavab yoxdur;

280. Sual: XXI əsrdə dünyada təqribən hansı sayda TMK fəaliyyət göstərir?

- a) təqribən 500;
- b) təqribən 10000;
- c) təqribən 80000;**
- d) 120000-dən çox;
- e) düzgün cavab yoxdur;

281. Sual: Müasir dünya maşınqayırma sənayesində sahə strukturundakı sürətlə artan nədir?

- a) EHM və elektronika bazarı**
- b) məişət texnikası bazarı
- c) yarımkəçiricilər bazarı
- d) rabitə vasitələri avadanlıqlarının bazarı
- e) Avtomobillər bazarı

282. Sual: Dünya iqtisadiyyatı (dünya təsərrüfatı) – növbətilərdən hansının toplusudur?

- a) dünya ölkələrinin dövlət büdcələrinin;
- b) dünya ölkələri əhalisinin və ərazisinin;
- c) milli təsərrüfatların və dünya ölkələrinin dövlətlərarası strukturunun və onların iqtisadi qarşılıqlı əlaqələrinin;**
- d) dünya ölkələrinin kənd təsərrüfatı, sənaye, kommertiya və maliyyə strukturlarının;
- e) düzgün cavab yoxdur;

283. Sual: Milli biznes aşağıdakılardan hansıların toplusudur?

- a) verilmiş ölkənin iri biznesmenlərinin;
- b) verilmiş ölkənin təsərrüfat subyektlərinin;**
- c) verilmiş ölkənin xırda biznesmenlərinin;
- d) verilmiş ölkənin dövlət iqtisadi müəssisələrinin;
- e) düzgün cavab yoxdur;

284. Sual: Təhlil və proqnozlaşdırma obyektini kimi müasir dünya bazarının hansı xüsusiyyətləri proqnozlaşdırma işləmələrinin etibarlılığı zəruri keyfiyyətinin təmin edilməsi mövqeyindən vacib hesab edilir?

- a) **iqtisadi, siyasi və sosial xarakterli formalaşmadakı ziddiyətli amillərin geniş dairəsinin təsiri altında inkişaf edən onun mürəkkəb iyerarxiy şəkilində təşkil edilmiş strukturu**
- b) heç də həmişə kifayət qədər etibarlı olmayan geniş statistik informasiyanın mövcudluğu
- c) inkişafın yüksək dinamikliyi
- d) bu və ya digər firmaların – dünya ticarət iştirakçılarının çox hallarda subyektiv və hətta məqsədlə təmayülü, konkret olaraq, sifir kommersiya maraqlarını güdən işguzar dairə nümayəndələrinin müxtəlif növ rəylərinin, mühakimələrinin və proqnoz qiymətləndirmələrinin daimi mövcudluğu
- e) xüsusilə açıq şəkildə nəşr edilməyən, yaxud çətin başa düşülən, daha çox iş praktik istifadə üçün çətin formada təqdim edilən dünya qiymətlərinin ehtimal edilən dinamikasına dair proqnoz informasiyasının xeyli hissəsi

285. Sual: Xarici iqtisadi proqnozun alternativ (polivariant) xarakteri nədən ibarətdir?

- a) onun işlənməsi prosesində istifadə edilən müxtəlif metodlar
- b) proqnozlaşdırma prosesində işləyən tərəfindən qarşıya qoyulan müxtəlif məqsədlər
- c) **istənilən şəkildə əvvəlcədən görmənin öz təbiətinə görə proqnoz qiymətləndirmələrin ehtimal xarakteri**
- d) müxtəlif növ proqnozlar
- e) düzgün cavab yoxdur

286. Sual: Beynəlxalq biznes növbətilərdən hansıların toplusudur?

- a) müxtəlif ölkələrin qarşılıqlı fəaliyyət göstərən dövlət mərkəzi banklarının;
- b) müxtəlif ölkələrin qarşılıqlı fəaliyyət göstərən hökumətlərinin;
- c) müxtəlif ölkələrin iqtisadi inkişafının qarşılıqlı fəaliyyət göstərən nazirliklərinin;
- d) **müxtəlif ölkələrin qarşılıqlı fəaliyyət göstərən milli bizneslərinin;**
- e) düzgün cavab yoxdur;

287. Sual: Proqnozların aşağıda sadalanan növlərindən hansı üçün işlənmə prosesində dövrü təkrar istehsal amilinin uçuotu həlledici rol oynayır?

- a) konyuktura
- b) ortamüddətli
- c) **uzunmüddətli**
- d) uzun- uzunmüddətli
- e) bütün yuxarıda sadalananlar

288. Sual: Beynəlxalq biznesdə iştirak edən ölkələrin əsas təsərrüfatçı subyektlərindən biri nədir?

- a) maliyyə nazirliyi;

- b) **transmilli korporasiya;**
- c) mərkəzi bank;
- d) ordu;
- e) düzgün cavab yoxdur;

289. Sual: Düzgün variantı seçin:

- a) konyukturanın inkişafı proqnozları üçün müvəqqəti və təsadüfi xarakterli amilləri (təbii kataklizmlər, sosial-siyasi böhranlar, mövsümi tərəddüdlər və s.) heç də həmişə nəzərə almamaq olar
- b) orta müddətli proqnozlar üçün müvəqqəti və təsadüfi xarakterli amilləri (təbii kataklizmlər, sosial-siyasi böhranlar, mövsümi tərəddüdlər və s.) heç də həmişə nəzərə almamaq olar
- c) uzunmüddətli proqnozlar üçün müvəqqəti və təsadüfi xarakterli amilləri (təbii kataklizmlər, sosial-siyasi böhranlar, mövsümi tərəddüdlər və s.) heç də həmişə nəzərə almamaq olar
- d) qısamüddətli proqnozlar üçün müvəqqəti və təsadüfi xarakterli amilləri (təbii kataklizmlər, sosial-siyasi böhranlar, mövsümi tərəddüdlər və s.) heç də həmişə nəzərə almamaq olar
- e) **proqnozların bütün növlərində müvəqqəti və təsadüfi xarakterli amilləri (təbii kataklizmlər, sosial-siyasi böhranlar, mövsümi tərəddüdlər və s.) nəzərə almaq lazımdır**

290. Sual: Dünya iqtisadiyyatının inkişafındakı aşağıdakı sadalanan tendensiyalardan hansı daha müasir hesab edilir?

- a) beynəlmilləşmə;
- b) **qloballaşma;**
- c) inteqrasiya;
- d) transmilliləşmə;
- e) düzgün cavab yoxdur;

291. Sual: Düzgün variantı seçin:

- a) **elmi-texniki tərəqqi amili konyukturanın və qiymətlərin inkişafı proqnozu üçün daha çox vacibdir**
- b) elmi-texniki tərəqqi amili ortamüddətli proqnoz üçün daha çox vacibdir
- c) elmi-texniki tərəqqi amili uzunmüddətli proqnoz üçün daha çox vacibdir
- d) elmi-texniki tərəqqi amili uzun-uznmüddətli proqnoz üçün daha çox vacibdir
- e) proqnoz istisna olmaqla hamısı üçün bu amil eyni dərəcədə vacibdir

292. Sual: Düzgün variantı seçin:

- a) əvəzləyicilərin (substitutların) rəqabəti amili qısamüddətli proqnoz məsələlərinin həlli zamanı mühüm tələbin (tələbatın) qiymtləndirilməsində daha vacibdir.
- b) əvəzləyicilərin (substitutların) rəqabəti amili ortamüddətli proqnoz məsələlərinin həlli zamanı mühüm tələbin (tələbatın) qiymtləndirilməsində daha vacibdir.

- c) əvəzləyicilərin (substitutların) rəqabəti amili uzunmüddətli proqnoz məsələlərinin həlli zamanı mühüm tələbin (tələbatın) qiymtləndirilməsində daha vacibdir.
- d) əvəzləyicilərin (substitutların) rəqabəti amili heç bir proqnoz məsələlərinin həlli zamanı mühüm tələbin (tələbatın) qiymtləndirilməsində vacib deyildir.
- e) düzgün variant yoxdur.

293. Sual: İmperializm dövründə dünya iqtisadiyyatının inkişafı hansı xarakterə malik idi?

- a) əsas, başlanğıc
- b) sıçrayış şəkili**
- c) yavaş, lakin tərəqqili
- d) sürətli, lakin taraz
- e) düzgün variant yoxdur

294. Sual: Aşağıdakılardan biri dünyanın ən iri fond birjalası olaraq göstərilir:

- a) Moskva;**
- b) Nyu-York;
- c) London;
- d) Tokio;
- e) Düzgün cavab yoxdur;

295. Sual: Dünya Bankının gərərgah mənzili harada yerləşmişdir?

- a) Çikaqoda;
- b) Nyu-Yorkda;
- c) Vaşinqtonda;**
- d) Novosibiriskdə
- e) düzgün cavab göstərilməmişdir;

296. Sual: Avropa Mərkəzi Bankının gərərgah mənzili harada yerləşmişdir?

- a) Frankfurt-na-Maynada;**
- b) Frankfurt-na-Oderada;
- c) Venada;
- d) Cenevrədə;
- e) Çikaqoda;

297. Sual: Hansı əsas meyara görə dünya ölkələri inkişaf etmiş, inkişaf etməkdə olan və zəif inkişaf etmiş ölkələrə ayrılır?

- a) ölkələrin qızıl valyuta ehtiyatlarının cəminə görə;
- b) əhalinin sayına görə;
- c) alimlər və mühəndislərin sayına görə;

- d) əhalinin hər nəfərinə düşən ümumi daxili məhsulun hesablanmasına görə;
e) düzgün cavab göstərilməmişdir;

298. .Sual: Dünyada hansı sayda yeni sənaye ölkələri vardır?

- a) 50;
b) 30;
c) **10**;
d) 5;
e) yoxdur;

299. .Sual: Fritrederçilik prinsipinin mahiyyəti nədir?

- a) **azad ticarət**
b) rəqabətli bazar
c) dünya bazarı
d) regional bazar
e) beynəlxalq ticarət

300. Qloballaşma konsepsiyasına aid deyildir?

- a) Təsərrüfat həyatının beynəlmilləşməsi
b) Beynəlmilləşmənin yeni mərhələsi (marksist yanaşma)
c) Bərabər tərəfdaşlıq bərabər asılılıq yaradır
d) Formalaşmış social şərait qloballaşmanı gücləndirir
e) **Milli maraqların prioritetliyi qloballaşmanı gücləndirir**